

Sigurnost i zdravlje na radu tiče se svakog

Dobro je za vas
Dobro je za posao

Osnovne postavke procjene rizika

Upravljanje rizicima
Zaštita zdravlja
Unapređenje poslovanja

Bolje radno mjesto za sve

Europska agencija
za sigurnost i zdravlje
na radu

Sigurnost i zdravlje na radu tiče se svakog

**Dobro je za vas
Dobro je za posao**

Sadržaj

DIO I: OSNOVNE INFORMACIJE			
Što je to opasnost? Što je to rizik?		4	
Zašto bih trebao provesti procjenu rizika?		4	
Kako mogu provesti procjenu rizika?		4	
Kako koristiti ovaj alat?		5	
DIO II: PROCJENA RIZIKA – OPĆENITO			
Korak 1: Koje bih informacije trebao prikupiti?		6	
Kako mogu prikupiti te informacije?		6	
Korak 2: Kako mogu identificirati opasnosti?		7	
KONTROLNA LISTA – OPĆA		8	
Korak 3: Kako mogu procijeniti rizik koji proizlazi iz opasnosti?		9	
Korak 4: Kako mogu planirati aktivnosti radi eliminiranja ili smanjivanja rizika koji proizlaze iz takve opasnosti?		10	
Korak 5: Kako mogu dokumentirati svoju procjenu rizika?		10	
TABLICA ZA PROCJENU RIZIKA		11	
DIO III: IDENTIFIKACIJA OPASNOSTI I IZBOR PREVENTIVNIH MJERA – OPĆENITO			
Kontrolna lista br. 1: Neravne ili skliske površine			12
Kontrolna lista br. 2: Kretanje vozila i strojeva			13
Kontrolna lista br. 3: Pokretni dijelovi stroja			14
Kontrolna lista br. 4: Električne instalacije i oprema			15
Kontrolna lista br. 5: Požar			16
Kontrolna lista br. 6: Eksplozija			18
Kontrolna lista br. 7: Kemijske tvari			20
Kontrolna lista br. 8: Buka			22
Kontrolna lista br. 9: Vibracije			23
Kontrolna lista br. 10: Osvjetljenje			24
Kontrolna lista br. 11: Stres na radu			26
DIO IV: IDENTIFIKACIJA OPASNOSTI I IZBOR PREVENTIVNIH MJERA – ZA SPECIFIČNE SEKTORE I POSLOVE			
Uredski rad			30
Građevinarstvo			33
Prerada hrane			36
Drvena industrija			38
Popravak automobila			40
Poljoprivreda			42
Mali površinski kopovi			48

Informacije: <http://hwi.osha.europa.eu>

Dodatne liste provjere, specifične za pojedine sektore možete naći na:
<http://hwi.osha.europa.eu>

DIO I: OSNOVNE INFORMACIJE

OVAJ VAM ALAT POMAŽE U PROLAŽENJU KROZ SVE KORAKE PROCJENE TE PROVEDBI I DOKUMENTIRANJU PROCJENE RIZIKA

Što je to opasnost?
Što je to rizik?

Opasnost je sve što može prouzrokovati štetu. Opasnost može utjecati na ljude, imovinu, postupke, može prouzročiti nesreće i bolesti, gubitak dobiti, oštećenje strojeva itd. **Rizik** zanimanja odnosi se na vjerojatnost i ozbiljnost ozljede ili bolesti koja je posljedica izloženosti toj opasnosti.

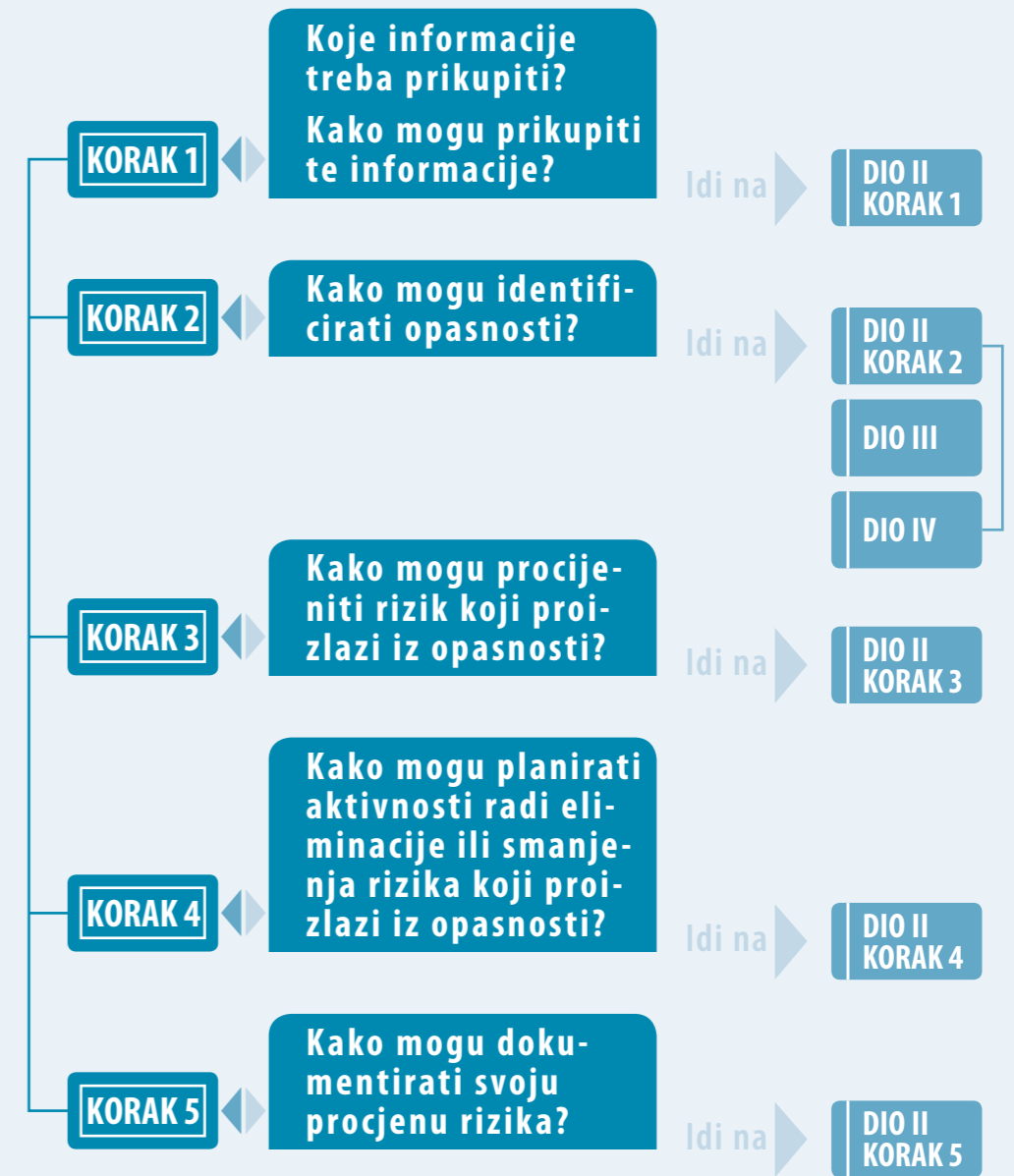
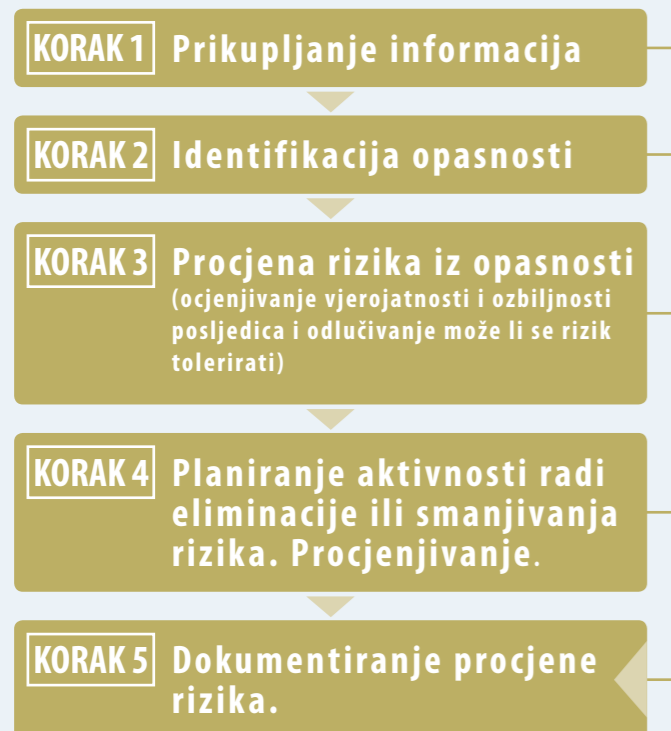
Zašto bih trebao provesti procjenu rizika?

Glavni ciljevi procjene rizika zanimanja jesu zaštita zdravlja i sigurnost radnika. Procjena rizika pomaže smanjiti mogućnosti posljedica tog rizika kako radnici ili njihovo okruženje ne bi bili oštećeni zbog aktivnosti koje su vezane uz rad. Ono također pomaže održavanju konkurentnosti i djelotvornosti vašeg poduzeća. **Sukladno propisima o zdravlju i sigurnosti, svi poslodavci moraju redovno provoditi procjenu rizika.**

Kako koristiti ovaj alat?

Kako mogu provesti procjenu rizika?

Rizik radnog mjesta može se procijeniti u 5 jednostavnih koraka, i to kako slijedi:

DIO II: PROCJENA RIZIKA – OPĆENITO

KORAK 1

Koje informacije treba prikupiti?

Za procjenu rizika mjesta rada valja znati sljedeće:

- gdje se nalazi radno mjesto i/ili poslovi koji se obavljaju;
- tko tamo radi: potrebno je obratiti posebnu pozornost na one za koje opasnost (s kojom je to zanimanje povezano) može biti veća nego uobičajeno, kao što su trudnice, mladi radnici ili radnici s invaliditetom. Također imajte na umu radnike na određeno vrijeme, podizvođače i posjetitelje, te zaposlenike koji rade izvan mjesta rada (uključujući vozače, trgovačke putnike i sl.);
- koja oprema za rad, materijali i postupci se koriste;
- koji zadaci se obavljaju (npr. na koji način i koliko dugo se obavljaju);
- koje su opasnosti već identificirane i koji su njihovi izvori;
- koje su potencijalne posljedice postojećih opasnosti;
- koje se zaštitne mjere koriste;
- koje nesreće (ozljede), profesionalne bolesti i druge pojave bolesti su već prijavljene;
- koji se pravni i drugi uvjeti odnose na radno mjesto.

Kako se te informacije mogu prikupiti?

Informacije možete tražiti u sljedećim izvorima:

- tehničkim podacima o opremi, materijalima ili tvarima koje se koriste na mjestu rada;
- tehnološkim postupcima i priručnicima za rad;
- rezultatima mjerenja opasnih, štetnih ili napornih čimbenika na mjestu rada;
- podacima o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima;
- specifikacijama o osobinama kemijskih sastojaka;
- pravnim propisima i tehničkim normama;
- znanstvenoj i tehničkoj literaturi.

Informacije se također mogu pribaviti putem:

- promatranja radne okoline;
- promatranja zadataka koji se obavljaju na radnom mjestu;
- promatranja zadataka koji se obavljaju izvan mjesta rada;
- razgovora sa zaposlenikom;
- razmatranja vanjskih faktora koji mogu imati utjecaj na radno mjesto (npr. ispitivanja koja obavljaju ovlaštena tijela, vremenski uvjeti)

Procjenu rizika valja provoditi uz aktivno sudjelovanje svih zaposlenih.

KORAK 2

Kako identificirati opasnosti?

Za identifikaciju opasnosti na radnom mjestu koristite OPĆU KONTROLNU LISTU i:

- ako znate da postoji opasnost – ► označite »DA«
- ako znate da nema opasnosti – ► označite »NE«
- ako niste sigurni postoji li opasnost: koristite POSEBNU KONTROLNU LISTU ZA OPASNOSTI navedenu u stupcu 5.
- ako ne postoji posebna kontrolna lista za opasnosti navedena u stupcu 5. OPĆE KONTROLNE LISTE, više informacija potražite na web stranici Europske agencije (<http://whi.osha.europa.eu>) ili nacionalnih vlasti, ili zamolite za pomoć svoje lokalne savjetnike za sigurnost i zdravlje na radu.

Mi smo također osigurali nekoliko kontrolnih listi za sljedeće specifične sektore:

- uredski rad
- građevinarstvo
- popravak automobila
- prerada hrane
- drvena industrija
- poljoprivreda
- površinski radovi malih razmjera.

Ako ste uključeni u neku od ovih aktivnosti, idite na specifične sektorske kontrolne liste u DIJELU IV.

AKO STE UKLJUČENI U NEKU OD OVIH AKTIVNOSTI, IDITE NA SPECIFIČNE SEKTORSKE KONTROLNE LISTE U DIJELU IV

KONTROLNA LISTA – OPĆA

Br.	OPASNOST	DA	NE	NE ZNAM: <small>idi na posebnu kontrolnu listu za ovu opasnost:</small>
1	2	3	4	5
1.	Neravne ili skliske površine (koje mogu biti uzrokom sklizanja, spoticanja, padova itd.)	☐	☐	Dio III - 1
2.	Vozila i strojevi u kretanju	☐	☐	Dio III - 2
3.	Dijelovi strojeva u kretanju	☐	☐	Dio III - 3
4.	Predmeti i dijelovi s opasnim površinama (oštre, grube itd.)	☐	☐	
5.	Vruće ili hladne površine, materijali itd.	☐	☐	
6.	Povišena mjesta rada i usponi (koji mogu prouzročiti pad iz visine)	☐	☐	
7.	Ručni alat	☐	☐	
8.	Visoki tlak	☐	☐	
9.	Električne instalacije i oprema	☐	☐	Dio III - 4
10.	Vatra	☐	☐	Dio III - 5
11.	Eksplozija	☐	☐	Dio III - 6
12.	Kemijske tvari (uključujući prašinu) u zraku	☐	☐	Dio III - 7
13.	Buka	☐	☐	Dio III - 8
14.	Vibracije šake, ruke	☐	☐	Dio III - 9
15.	Vibracije cijelog tijela	☐	☐	Dio III - 9
16.	Rasvjeta	☐	☐	Dio III - 10
17.	UV, IC, laserska i mikrovalna radijacija	☐	☐	
18.	Elektromagnetska polja	☐	☐	
19.	Vruća ili hladna klima	☐	☐	
20.	Podizanje i nošenje tereta	☐	☐	
21.	Rad koji uključuje loše držanje tijela	☐	☐	
22.	Biološke opasnosti (virusi, paraziti, plijesni, bakterije)	☐	☐	
23.	Stres, nasilje, mobbing	☐	☐	
24.	Ostalo: molimo specificirati dolje i označiti s »DA«	☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

KORAK 3

Kako procijeniti rizik koji proizlazi iz opasnosti?

A. Za svaku identificiranu opasnost:

Odlučite je li rizik malen, srednji ili velik, uzimajući u obzir vjerojatnost i jačinu štete koju može ta opasnost prouzrokovati.

Koristite dolje navedenu tabelu pri donošenju odluke.

Vjerojatnost	Veličina posljedica		
	Umjerena šteta	Srednja šteta	Izrazita šteta
Vrlo nevjerojatno	Mala (1)	Mala (1)	Srednja (2)
Vjerojatno	Mala (1)	Srednja (2)	Visoka (3)
Vrlo vjerojatno	Srednja (2)	Visoka (3)	Visoka (3)

- Vrlo nevjerojatno: ne bi se trebalo dogoditi tijekom cijele profesionalne karijere zaposlenika.
- Vjerojatno: može se dogoditi samo nekoliko puta tijekom profesionalne karijere zaposlenika.
- Vrlo vjerojatno: može se ponavljati tijekom profesionalne karijere zaposlenika
- Umjereno štetno: ozljede i bolesti koje ne uzrokuju produženu bol (kao npr. male ogrebotine, iritacije oka, glavobolje itd.).
- Srednje štetno: ozljede i bolesti koje uzrokuju umjerenu, ali produženu bol ili bol koja se povremeno ponavlja (kao npr. rane, manji prijelomi, opekotine drugog stupnja na ograničenom dijelu tijela, dermatološke alergije itd.).
- Izrazito štetno: ozljede i bolesti koje uzrokuju tešku i stalnu bol i/ili smrt (kao npr. amputacije, komplicirani prijelomi, rak, opekotine drugog ili trećeg stupnja na velikom dijelu tijela itd.).

B. Odlučite je li rizik koji proizlazi iz opasnosti prihvatljiv ili neprihvatljiv.

Općenito:

- visoki je rizik neprihvatljiv,
- mali i srednji rizici su prihvatljivi.

Ako se ne udovoljava zakonskim propisima, rizik nije prihvatljiv!

Zapamtite: procjenu rizika valja uvijek provesti uz aktivno sudjelovanje zaposlenika. Pri odlučivanju o prihvatljivosti rizika, imajte na umu njihov stav, uzimajući u obzir spol, dob i zdravlje zaposlenika za koje se provodi procjena.

KORAK 4**Kako mogu planirati aktivnosti radi eliminacije ili smanjivanja rizika koji proizlazi iz takve opasnosti?**

- Ako je rizik visok i procijenjen kao neprihvatljiv, smjesta je potrebno poduzeti aktivnosti za njegovo smanjivanje.
- Ako je rizik srednji i procijenjen kao prihvatljiv, preporučuje se planiranje aktivnosti radi smanjivanja njegove razine.
- Ako je rizik mali i procijenjen kao prihvatljiv, potrebno je osigurati da ostane na istoj razini.

Potrebno je primijeniti preventivne i zaštitne mjere prema sljedećem redoslijedu prvenstva:

- uklanjanje opasnosti/rizika,
- smanjenje opasnosti/rizika na najmanju moguću mjeru putem organizacijskih mjera,
- smanjenje opasnosti/rizika putem kolektivnih zaštitnih mjera,
- smanjenje rizika uporabom odgovarajuće osobne zaštitne opreme.

Idi na kontrolne liste za specifične opasnosti u DIJELU III ili DIJELU IV radi pronalaska primjera koji se mogu koristiti za smanjenje rizika.

KORAK 5**Kako dokumentirati svoju procjenu rizika?**

Procjena rizika za svako radno mjesto može se dokumentirati korištenjem dolje navedene TABLICE ZA PROCJENU RIZIKA.

- Upišite osnovne informacije: naziv i adresu društva, naziv radnog mjesta za koje je izvršena procjena, ime(na) osobe(a) koja radi na tom radnom mjestu, datum procjene i ime(na) osobe(a) koja je provela procjenu.
- Upišite identificirane opasnosti (koje ste označili s »DA« u OPĆOJ KONTROLNOJ LISTI) u stupcu 2. TABLICE ZA PROCJENU RIZIKA.
- Za svaku identificiranu opasnost:
 - upišite zaštitne mjere odn. preventivne mjere korištene za ograničavanje rizika koji proizlaze iz opasnosti u stupcu 3;
 - upišite rezultate procjene rizika (npr. visok/neprihvatljiv) u stupcu 4;
 - upišite planirane aktivnosti za smanjenje rizika u stupcu 5.

TABLICE ZA PROCJENU RIZIKA**Tablice za procjenu rizika**

Datum: _____ Kartica br.: _____

Naziv i adresa tvrtke

Procjenu rizika obavio: (ime osobe)

Radno mjesto: (naziv radnog mjesta)

Ime zaposlenika: (ime osobe koja radi na radnom mjestu)

Br.	OPASNOST	KORIŠTENE PREVENTIVNE MJERE	PROCJENA/EVALUACIJA RIZIKA	AKTIVNOSTI PLANIRANE ZA SMANJENJE RIZIKA
1	2	3	4	5

Potpis [i] osoba koje su provele procjenu rizika

Potpis [i] osoba koji rade na radnom mjestu

DIO III: IDENTIFIKACIJA OPASNOSTI I IZBOR PREVENTIVNIH MJERA – OPĆENITO

Kontrolna lista br. 1

OPASNOST: NERAVNE ILI SKLISKE POVRŠINE

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA	DA	NE
1. Imaju li podovi neravne površine, neučvršćene krajeve, rupe, padove itd.?	☒	☐
2. Jesu li podovi ponekad skliski, npr. kada su mokri zbog čišćenja, prolijevanja tekućine (npr. ulja), kiše ili blata, ili prašni zbog posla koji se obavlja?	☒	☐
3. Postoje li pragovi ili druge promjene razine na podovima?	☒	☐
4. Postoje li povučeni kabeli na podu?	☒	☐
5. Mogu li radnici pasti ili se pokliznuti zbog neodgovarajuće obuće?	☒	☐
6. Održavaju li se podovi čistima?	☐	☒
7. Postoje li bilo kakve zapreke ili predmeti (osim onih koji se ne mogu micati) koji leže naokolo u radnim prostorima?	☒	☐
8. Jesu li zapreke koje ne mogu biti uklonjene označene?	☐	☒
9. Jesu li svi prometni pravci označeni NA odgovarajući način?	☐	☒
10. Je li osvjetljenje podova i prometnih pravaca odgovarajuće?	☐	☒

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

- Pažljivo biranje podnih obloga i završnih slojeva, posebno ako je vjerojatno da mogu biti mokre ili prašnjave zbog poslova koji se izvode; održavanje površina suhima.
- Ako je potrebno, održavanje skliskih površina kemijskim sredstvima; korištenje odgovarajućih metoda čišćenja.
- Osiguranje redovitog provjeravanja podova i prometnih pravaca.
- Uklanjanje rupa, pukotina, izlizanih sagova ili prostirača itd.; održavanje podova i prometnih pravaca čistim.
- Uklanjanje pragova ili ograničavanje njihove visine; poboljšanje njihove vidljivosti.
- Primjereno osposobljavanje radnika.
- Odgovarajuće označavanje podova i prometnih pravaca.
- Odgovarajuće osvjetljenje podova i prometnih pravaca.
- Postavljanje opreme na takav način da se izbjegava ukrštanje kabela s pješačkim putovima; korištenje pokrova za kabele radi njihovog učvršćivanja na površine.
- Korištenje materijala koji se ne skliže i lako se čisti na podovima i prometnim pravcima.
- Ispravno otjecanje tekućina s površine podova i prometnih pravaca.

OPASNOST: KRETANJE VOZILA I STROJEVA

Kontrolna lista br. 2

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA	DA	NE
1. Koriste li se ikada transportna sredstva usprkos greškama i neispravnosti u radu?	☒	☐
2. Jesu li transportna sredstva i radna oprema za utovar/istovar (npr. vozila, dizalice, platforme za podizanje) ikada preopterećeni?	☒	☐
3. Jesu li transportni pravci slobodni od prepreka?	☐	☒
4. Je li ograničeno vidno polje na transportnim pravcima?	☒	☐
5. Koriste li neovlaštene osobe ikada transportna sredstva?	☒	☐
6. Je li teret uvijek uredno osiguran?	☐	☒
7. Da li je vidno polje vozača ikada ograničeno kabastim teretima?	☒	☐

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

- Osiguranje odgovarajućih transportnih sredstava za poslove koji se obavljaju.
- Korištenje radne opreme s odgovarajućim certifikatima/uvjerenjima.
- Korištenje radne opreme sukladno informacijama i priručnicima proizvođača.
- Obavljanje redovitih tehničkih pregleda radne opreme.
- Osiguranje odgovarajućeg označavanja i čistoće transportnih pravaca.
- Osiguranje dovoljno širokih prometnih pravaca bez »mrtvih kutova«.
- Osiguranje ispravnog smještaja i osiguranja tereta.
- Osiguranje odgovarajućeg osposobljavanja radnika.
- Osiguranje da samohodna transportna sredstva imaju uređaje koji onemogućavaju neočekivano pokretanje.

Kontrolna lista br. 3

OPASNOST: POKRETNI DIJELOVI STROJEVA

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA

	DA	NE
1. Ima li opasnih pokreta koje obavlja dio stroja (uključujući pomoćne dijelove) bez zaštite?	☒	☐
2. Ima li stroj dobru zaštitu koja štiti šake, ruke ili druge dijelove tijela od kontakta s opasnim pokretnim dijelovima?	☐	☒
3. Jesu li svi štitnici na stroju čvrsto osigurani i mogu li se lako ukloniti?	☐	☒
4. Može li predmet pasti na pokretne dijelove stroja?	☒	☐
5. Čini li zaštita rad stroja neprikladnim ili težim?	☒	☐
6. Može li se stroj podmazivati bez uklanjanja zaštite?	☐	☒
7. Je li moguće ukloniti zaštitu bez zaustavljanja opasnih pokreta?	☒	☐
8. Postoje li nezaštićeni zupčnici, lančnici, remenice ili zamašnjaci?	☒	☐
9. Postoji li izloženo remenje ili lančani pogoni?	☒	☐
10. Postoje li izloženi utični vijci, naglavci itd.?	☒	☐
11. Je li operateru jednostavno dohvatiti kontrole UKLJUČI/ISKLUJUČI?	☐	☒
12. Postoji li jedna kontrola za više od jednog operatera?	☒	☐

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

- Osiguranje upravljanja strojevima od strane kvalificiranih i ovlaštenih radnika.
- Osiguranje da su sve zaštite ispravne i na svojim mjestima.
- Korištenje plakata i znakova za podsjećanje radnika na potrebu korištenja zaštite.
- Osiguranje da su sve potrebne zaštite na svojim mjestima prije pokretanja bilo kojeg stroja.
- Osiguranje da su prostori oko strojeva čisti, uredni i bez prepreka.
- Osiguranje dovoljno prostora koji omogućava lako kretanje radnika.
- Osiguranje odgovarajuće osobne zaštitne opreme.
- Osiguranje odgovarajućeg osvjetljenja strojeva i njihove okoline.
- Primjena jasnog sustava upozoravajućih informacija radi onemogućavanja slučajnog pokretanja neispravnih strojeva.
- Osiguranje održavanja strojeva i popravaka kvarova bez odlaganja.
- Osiguranje dostatnog prostora između pokretnih dijelova stroja i fiksni dijelova blizu stroja.

OPASNOST: ELEKTRIČNE INSTALACIJE I OPREMA

Kontrolna lista br. 4

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA

	DA	NE
1. Jeste li sigurni da su sigurnosni uređaji i sklopke na mjestu i da rade?	☐	☒
2. Ima li oštećene izolacije na instalacijama (npr. savinute ili izložene žice)?	☒	☐
3. Postoji li bilo koje oštećeno kućište električne opreme ili kućište koje nije osigurano od neovlaštenog pristupa?	☒	☐
4. Postoji li bilo koje kućište električne opreme bez oznake IEC - 60417-5036 (crna munja na žutoj podlozi sa crnim trokutom)?	☒	☐
5. Ima li oštećenih utikača ili utičnica?	☒	☐
6. Je li moguće koristiti električnu opremu na neispravan način?	☒	☐
7. Je li moguće koristiti vlažnu električnu opremu ili koristiti električnu opremu s mokrim rukama ili u vlažnoj odjeći?	☒	☐
8. Je li moguće raditi u opasnoj blizini električnih sustava?	☒	☐
9. Ima li dijelova pod naponom blizu radnih prostora?	☒	☐
10. Ima li izloženih vodiča koji nisu uzemljeni?	☒	☐
11. Ima li elektrostatičkih naboja (kao kod punjenja gorivom)?	☒	☐

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

- Obavljanje vizualne kontrole oštećenja prije početka rada.
- Redovita kontrola od strane električara.
- Korištenje samo opreme koja nosi oznaku EC.
- U slučaju oštećenja ili kvara opreme: isključiti dovod struje i smjesta izvući utikač, te izvijestiti o oštećenju.
- Popravljanje samo od strane električara.
- Izbor odgovarajuće vrste opreme (kao npr. sa IP zaštitom, mehaničkom zaštitom itd.).
- Obavljanje poslova prema uputama.
- Deaktiviranje linija.
- Ograničavanje radnih prostora dizala i sredstava za prijenos.
- Redovito provjeravanje električne opreme i prije njenog korištenja nakon popravaka.
- Korištenje uzemljenih žica.

Kontrolna lista br. 5**OPASNOST: POŽAR****Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?**

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s ●

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA	DA	NE
1. Koriste li se oksidirajuće ili zapaljive tvari, kao što su boja, završne boje, ljepila i otapala?	☒	☐
2. Čuvaju li se oksidirajuće i zapaljive tvari u provjetravanim prostorijama?	☐	☒
3. Jesu li sigurnosni podaci o materijalima dostupni za sve opasne kemikalije koje se koriste?	☐	☒
4. Postoje li bilo kakvi izvori paljenja (npr. otvoreni plamen, električna oprema, elektrostatički naboji ili visoka temperatura)?	☒	☐
5. Jesu li prostori u kojima postoji opasnost od požara označeni na odgovarajući način?	☐	☒
6. Obavještavaju li se zaposlenici koji koriste gorive ili zapaljive kemikalije redovno o opasnim svojstvima istih?	☐	☒
7. Je li oprema za gašenje požara na svojem mjestu i je li odgovarajuća?	☐	☒
8. Može li se oprema za gašenje požara servisirati i servisira li se redovno?	☐	☒
9. Je li oprema za gašenje požara lako dostupna?	☐	☒
10. Postoje li planovi u slučaju nužde i planovi za evakuaciju?	☐	☒
11. Jesu li označeni pravci za evakuaciju?	☐	☒
12. Postoje li požarni alarmi?	☐	☒
13. Provode li se vježbe gašenja i dojave požara?	☐	☒
14. Je li osigurano osposobljavanje za gašenje požara?	☐	☒

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

- Odgovarajuće skladištenje gorivih i zapaljivih tvari (npr. neprelaženje maksimalne temperature skladištenja).
- Odvajanje gorivih i zapaljivih tvari.
- Sprečavanje ili eliminacija izvora paljenja (uključujući zabranu pušenja).
- Osiguranje sigurnosnih listova za sve zapaljive tvari.
- Ograđivanje svih opasnih prostora.
- Provjeravanje odgovarajuće dozvole za rad s otvorenim plamenom.
- Osiguranje aparata za gašenje požara (koji trebaju biti odabrani ovisno o zapaljivosti materijala i veličini mjesta rada).
- Osiguranje redovite provjere električne opreme.
- Osiguranje odgovarajućeg izbora opreme za gašenje požara.
- Redovito provjeravanje i servisiranje opreme za gašenje požara.
- Instaliranje opreme za dojavu požara.
- Označavanje pravaca za evakuaciju i spašavanje, održavanje pravaca za evakuaciju i spašavanje nesmetanim.
- Osiguranje osposobljavanja zaposlenika.
- Provođenje vježbi za slučaj nužde.

DODAJTE VLASTITE BILJEŠKE ▶

Kontrolna lista br. 6**OPASNOST: EKSPLOZIJA****Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?**

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s ●

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA

	DA	NE
1. Koriste li se bilo kakve eksplozivne tvari?	●	○
2. Jesu li sigurnosni listovi dostupni za sve eksplozivne kemikalije koje se koriste?	○	●
3. Jesu li eksplozivne kemikalije propisno označene?	○	●
4. Nastaju li eksplozivne smjese u radnim postupcima (npr. zrak i plinovi – vodik ili metan, zrak i pare benzena ili acetona, zrak i drvena prašina)?	●	○
5. Postoje li prostori gdje ima rizika od eksplozije (npr. prostorije u kojima se skladište boje ili otapala, zapaljive tekućine ili plinovi)?	●	○
6. Ima li bilo kakvih prostora u kojima postoji rizik od eksplozije kao rezultat onečišćenja zapaljivim tvarima, povećanih temperatura ili prevelikih količina proizvoda koja su uskladištena?	●	○
7. Jesu li plinske instalacije nepropusne i kontroliraju li se redovito?	○	●
8. Je li električna oprema koja se koristi u eksplozivnim područjima odabrana na odgovarajući način?	○	●
9. Ima li bilo kakvih izvora plamena u eksplozivnim prostorima?	●	○
10. Ima li bilo kakvih izvora visokih temperatura u eksplozivnim prostorima?	●	○
11. Ima li bilo kakvih elektrostatičkih polja u eksplozivnim prostorima?	●	○
12. Je li izveden sustav provjetravanja i kontrolira li se redovito?	○	●
13. Jesu li označena područja u kojima postoji opasnost od eksplozije?	○	●
14. Prati li se redovito koncentracija eksplozivnih tvari u eksplozivnim prostorima?	○	●
15. Kontroliraju li se redovito uređaji za praćenje?	○	●
16. Informiraju li se zaposlenici koji koriste eksplozivne tvari ili pripravke redovito o opasnim sastojcima tih kemikalija?	○	●

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

- Korištenje provjetravanja i praćenje koncentracija.
- Osiguranje sigurnosnih listova za sve eksplozivne kemijske tvari.
- Sprečavanje ili eliminacija izvora zapaljenja.
- Držanje tvari koje mogu tvoriti eksplozivne mješavine sa zrakom udaljene od otvorenog plamena, električne opreme, iskrenja itd.
- Držanje minimalnih količina na skladištu.
- Postupanje prema uputama o skladištenju za određene proizvode odn. što se ne skladišti s čim.
- Izbjegavanje zagađivanja i zabrana stavljanja proizvoda koji su izvađeni iz originalne posude natrag u nju.
- Ograđivanje svih potencijalno eksplozivnih i opasnih prostora.
- Označavanje svih eksplozivnih prostora.
- Provjeravanje da postoje odgovarajuće dozvole za rad s otvorenim plamenom.
- Označavanje pravaca za evakuaciju i spašavanje, te njihovo održavanje slobodnim od prepreka.
- Osposobljavanje zaposlenika.
- Provođenje vježbi za slučaj nužde.

DODAJTE VLASTITE BILJEŠKE ▶

Kontrolna lista br. 7**OPASNOST: KEMIJSKE TVARI****Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?**

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA	DA	NE
1. Koriste li se opasne kemijske tvari (klasificirane kao vrlo toksične, toksične, štetne, korozivne, iritirajuće, osjetljive, kancerogene, mutagene, toksične za reprodukciju, eksplozivne, oksidirajuće, izuzetno zapaljive, jako zapaljive ili zapaljive)?	☒	☐
2. Jesu li sigurnosni listovi dostupni za sve opasne kemikalije koje se koriste?	☐	☒
3. Jesu li sve opasne kemikalije ispravno označene?	☐	☒
4. Rukuje li se ispravno sa svim opasnim kemikalijama?	☐	☒
5. Jesu li svi radnici koji koriste opasne kemijske tvari redovito informirani o svojstvima istih?	☐	☒
6. Imaju li mladi radnici ili trudnice dodir s kancerogenim ili mutagenim tvarima?	☒	☐
7. Osiguravate li mjerenja koncentracije (u zraku radnog okoliša) tvari za koje su utvrđene maksimalne dozvoljene koncentracije?	☐	☒
8. Je li koncentracija kemijskih tvari na mjestima rada niža od maksimalno dozvoljene koncentracije?	☐	☒
9. Je li na raspolaganju kolektivna zaštitna oprema (glavni i lokalni sustavi za ventilaciju) za sva radna mjesta gdje se koriste kemikalije?	☐	☒
10. Provjeravaju li se redovito ventilacijski sustavi?	☐	☒
11. Imaju li radnici koji koriste kemikalije na raspolaganju osobnu zaštitnu opremu (rukavice, naočale ili štitnike za lice, maske)?	☐	☒
12. Obvrljavaju li se redoviti liječnički pregledi radnika koji su izloženi opasnim kemijskim tvarima ili preparatima?	☐	☒
13. Jesu li radnici koji su izloženi kancerogenim tvarima pod posebnom liječničkom skrbi?	☐	☒
14. Jesu li svi radnici ispravno osposobljeni za korištenje i rukovanje opasnim kemijskim tvarima ili preparatima?	☐	☒

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

- Zamjena vrlo toksičnih s manje toksičnim tvarima.
- Ako je to moguće, izbjegavanje kancerogenih i mutagenih tvari.
- Korištenje automatiziranih sustava za primjenu opasnih kemijskih tvari.
- Osiguranje sigurnosnih listova za sve opasne kemijske tvari.
- Ispravno označavanje svih opasnih kemijskih tvari.
- Ispravno rukovanje sa svim opasnim kemijskim tvarima.
- Odvajanje gorivih i zapaljivih opasnih kemijskih tvari.
- Mjerenje i praćenje koncentracije opasnih kemijskih tvari.
- Instaliranje odgovarajuće zajedničke zaštitne opreme.
- Opremanje radnika osobnom zaštitnom opremom.
- Stalna lokalna ventilacija na svim mjestima rada gdje koncentracija kemijskih tvari prelazi maksimalnu dozvoljivu koncentraciju (sustavi za npr. ubrizgavanje, bojenje ili premazivanje).
- Provedba redovitih tehničkih kontrola opreme koja se koristi s kemikalijama.
- Redovito ispitivanje i čišćenje odsisnih ventilacijskih sustava radi održavanja maksimalne učinkovitosti.
- Redovni medicinski pregledi za radnike koji su izloženi opasnim, a posebno kancerogenim i mutagenim kemijskim tvarima.
- Redovito educiranje radnika o rizicima koje uzrokuju opasne kemijske tvari i sigurno rukovanje s njima.

DODAJTE VLASTITE BILJEŠKE ▶

Kontrolna lista br. 8

OPASNOST: BUKA

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA

	DA	NE
1. Može li visoka razina buke biti rezultat radnih postupaka (npr. udarac metala o metal, strojevi)?	☒	☐
2. Može li visoka razina buke biti rezultat buke okoliša koja prodire u zgrade?	☒	☐
3. Može li operativna buka prikriti signale alarma?	☒	☐
4. Je li buka tako jaka da morate povisiti glas kako biste razgovarali s ostalima na svom radnom mjestu?	☒	☐
5. Podižete li nenamjerno svoj glas kada razgovarate s ljudima nakon odlaska sa svog radnog mjesta?	☒	☐

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

- Određivanje izloženosti radnika; provjera sukladnosti s ograničenjima koja su utvrđena zakonom.
- Tehničkim rješenjima umanjiti emisiju buke (npr. izoliranje vibrirajućih strojeva ili komponenti iz njihovog okruženja, montaža prigušivača na zračnim ispustima).
- Premještanje izvora buke dalje od radnika.
- Ograničavanje vremena koje se provodi u bučnim prostorima.
- Montaža kućišta oko strojeva radi smanjenja emitirane buke.
- Uvođenje ograda ili zaslona radi blokiranja direktnih putova zvuka.
- Identifikacija zona zaštite sluha i njihovo označavanje oznakama koje prikazuju obvezno nošenje štitnika za uši.
- Odgovarajuće zaštite za uši (u konzultaciji sa zaposlenicima ili njihovim predstavnicima).
- Korištenje osobnih zaštitnih sredstava za zaštitu sluha.
- Učinkovit rad i ispravno održavanje osobnih zaštitnih sredstava.
- Informacije, upute i osposobljavanje.
- Redovita provjera sluha za sve radnike koji su izloženi visokoj razini buke.

OPASNOST: VIBRACIJE

Kontrolna lista br. 9

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA

	DA	NE
1. Obavlja li se rad (kroz dulja vremenska razdoblja) u uvjetima u kojima se mogu jasno osjetiti znatne vibracije u stajaćem ili sjedećem položaju?	☒	☐
2. Obavlja li se rad (kroz dulja vremenska razdoblja) korištenjem ručnog motornog alata i opreme koji proizvode vibracije?	☒	☐

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

- Utvrđivanje osobne izloženosti radnika vibracijama; provjeravanje sukladnosti s ograničenjima koja su utvrđena propisima.
- Izoliranje radnih mjesta (sjedala, podovi) od vibracije.
- Izbjegavanje opreme i alata koji proizvode vibracije.
- Skraćivanje vremena provedenog uz opremu koja proizvodi vibracije.
- Korištenje odgovarajućeg alata (opremljenog izolirajućim materijalima ili ručkama koje smanjuju udar) i ispravno održavanje istog.
- Primjena uputa za korištenje opreme i alata.
- Odgovarajuća osposobljavanje i informacije.
- Rukavice za zaštitu od vibracija na šakama/rukama.
- Ispravno korištenje i održavanje zaštitnih rukavica.
- Održavanje topline na poslu, posebno toplih ruku; vježbe za ruke.
- Zaštitna odjeća potrebna radnicima za održavanje topline i suhoće.
- Redoviti liječnički pregledi.

Kontrolna lista br. 10**OPASNOST: OSVJETLJENJE****Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?**

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s ●

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA

	DA	NE
1. Je li osvjetljenje na vašem radnom mjestu dovoljno za uspješno i točno obavljanje zadataka?	☐	☒
2. Baca li svjetlo sjene na mjesto obavljanja radnih zadataka koji mogu utjecati na uspješnost i točnost rada?	☒	☐
3. Je li osvjetljenje u prolaznim prostorima, stubištim, spremištima itd. odgovarajuće za sigurno kretanje i uočavanje bilo kakvih prepreka (rupe na tlu, predmeti koji leže na tlu, stube, skliske površine ili lokve, rub platforme itd.)?	☐	☒
4. Mogu li svijetli izvori/površine radnicima umanjiti vidljivost predmeta?	☒	☐
5. Ima li prigovora radnika koji se odnose na lošu vidljivost, blještavilo ili neodgovarajuće osvjetljenje radnog mjesta?	☒	☐
6. Ima li prekomjernih kontrasta u vidnom polju, koji mogu rezultirati zamorom ili stalnom potrebom očiju za adaptiranje?	☒	☐
7. Postoje li prekriveni odbljesci u radnom prostoru (direktni odbljesci od poliranih, sjajnih ili blistavih površina) koji mijenjaju vidljivost?	☒	☐
8. Postoje li velike prostorne razlike u osvjetljenju u okolici radnog prostora koje mogu dovesti do vizualnog stresa?	☒	☐
9. Čine li se boje predmeta i kože u radnom okruženju prirodnima pod postojećim umjetnim osvjetljenjem?	☐	☒
10. Jesu li sigurnosne boje prepoznatljive pod postojećim umjetnim osvjetljenjem?	☐	☒
11. Mogu li radnici vidjeti treperenje svjetla?	☒	☐
12. Uočavaju li se rotirajući strojevi kao nepokretni tijekom njihovog normalnog rada pod umjetnim osvjetljenjem (npr. postoji li stroboskopski efekt)?	☒	☐

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

- Povremena mjerenja osvjetljenja i ravnomjernosti osvjetljenja na području obavljanja zadataka i okruženju radnog mjesta.
- Povremena mjerenja osvjetljenja i ravnomjernosti osvjetljenja u prostorima za kretanje, hodnicima, stubama itd.
- Uovoljavanje programu održavanja izvođača osvjetljenja, uključujući učestalost zamjene žarulja, razdoblja čišćenja soba i metoda čišćenja.
- Uovoljavanje načelima izvedbe osvjetljenja, kao što su uređenje radnog mjesta, vrste i specifikacije žarulja (snaga, boja svjetla i faktor iskazivanja boja) i završna obrada površina (refleksija, boja, mat ili sjajne).
- Korištenje dodatnog lokalnog ili lokaliziranog osvjetljenja na radnom mjestu kada je potrebno jako osvjetljenje.
- Korištenje više indirektnog osvjetljenja i lokalnog osvjetljenja, radi eliminiranja sjena na području zadataka.
- Izbjegavanje sjajnih površina na radnom mjestu (stolovi, drugi namještaj i sl.).
- Izbjegavanje treperenja i stroboskopskog efekta.
- Povremeno korištenje upitnika ili provođenje razgovora s radnicima o problemu s osvjetljenjem.

DODAJTE VLASTITE BILJEŠKE

Kontrolna lista br. 11**OPASNOST: STRES NA RADU****Dio A: Postoji li rizik na radnom mjestu?**DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA	DA	NE
ZAHTEVI POSLA		
Rade li zaposlenici u pravilu ili povremeno pod visokim pritiskom (brzi tempo rada, kratki rokovi)?	☒	☐
Rade li zaposlenici u pravilu ili povremeno prekovremeno?	☒	☐
Je li radno opterećenje u pravilu ili povremeno vrlo visoko?	☒	☐
Postoji li ravnoteža između zahtjeva za fizičkim i psihičkim radom i sposobnosti radnika?	☐	☒
Je li rad monoton?	☒	☐
Postoje li postoje fizički rizici (buka, temperatura, kemikalije itd.)?	☒	☐
Znaju li radnici koji su njihovi zadaci?	☐	☒
Imaju li radnici proturječne zahtjeve?	☒	☐
Jesu li radnici socijalno izolirani kada izvršavaju svoje poslove?	☒	☐
KONTROLA RADA		
Imaju li radnici utjecaj na metode koje koriste u obavljanju svog posla?	☐	☒
Imaju li radnici utjecaj na sadržaj svoga rada?	☐	☒
Imaju li radnici mogućnost planiranja svoga rada, donošenja vlastitih odluka i preuzimanja odgovornosti?	☐	☒
Je li posao razbijen u toliko zadataka da radnici mogu donekle biti svjesni vlasništva nad konačnim proizvodom?	☒	☐
Planira li se unaprijed raspored smjena?	☐	☒
Planira li se raspored smjena u dogovoru s radnicima?	☐	☒
Je li radno vrijeme nefleksibilno?	☒	☐
SOCIJALNO OZRAČJE		
Je li društveno/socijalno ozračje na radnom mjestu loše?	☒	☐
Je li suradnja između grupa radnika loša (npr. u različitim odjelima)?	☒	☐
Ima li sukoba između radnika ili grupa radnika?	☒	☐
Ostaju li pitanja u vezi rada i problema između radnika i rukovoditelja neraspravljena?	☒	☐
Natječu li se radnici među sobom?	☒	☐
Ima li nasilja ili šikaniranja?	☒	☐
Postoji li rizik od nasilja – javnost prema radnicima (verbalno vrijeđanje, prijetnje ili fizički napadi)?	☒	☐

PITANJA**DA** **NE****POTPORA**

PITANJA	DA	NE
Imaju li radnici potporu svojih rukovoditelja i kolega?	☐	☒
Dobivaju li radnici povratne informacije kako o pozitivnim, tako o negativnim pitanjima u vezi njihovog rada?	☐	☒
Priznaje li se radnicima dobro obavljen posao i nagrađuje li ih se za isti?	☐	☒
Dobivaju li novi radnici odgovarajuću izobrazbu i nadzor na radnom mjestu?	☐	☒
Pružaju li se potpora radnicima kod planiranja promjena ili u slučaju neizvjesnosti u vezi budućnosti poduzeća, a radi minimaliziranja njihovih briga ili zbuđenosti?	☐	☒

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika**ZAHTEVI POSLA**

- Osigurati dostatna sredstva općenito i u vršnim trenucima.
- Koliko god je moguće, strukturirati poslove radi izbjegavanja vršnih radnih opterećenja ili uskih grla.
- Unaprijed obavijestiti o planovima proizvodnje i razdobljima vršnim opterećenja.
- Pratiti radno opterećenje i sustavno provjeravati kako se ljudi snalaze, fizički i psihološki, u slučaju visokog radnog opterećenja.
- Održavati prekovremeni rad na minimumu i dogovoriti oblike kompenzacije nakon razdoblja s visokim radnim opterećenjem.
- Osigurati načine kako bi radnici bili dovoljno stručni za obavljanje svojih poslova.
- Osigurati ravnotežu između sposobnosti radnika i radnih zahtjeva kako ne bi bili preopterećeni ili premalo opterećeni.
- Osigurati sustavno osposobljavanje i podršku radnicima, kako bi oni mogli obavljati svoje zadatke.
- Ohrabrivati radnike za stalno razvijanje njihovih znanja.
- Širiti obim zadataka radi povećanja raznolikosti poslova. Uvođenje sheme rotiranja poslova ili zadataka.
- Osigurati procjenjivanje i sprečavanje rizika radnog mjesta.
- Jasno definirati uloge, funkcije i odgovornosti zaposlenika.
- Organizirati rad na način koji omogućava zaposlenicima rad s najmanje jednim kolegom. Omogućiti socijalno međudjelovanje u okviru i izvan posla, kao npr. osiguranje prostorije za neformalne sastanke, organiziranje društvenih manifestacija.

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

KONTROLA RADA

- Konzultiranje namještenika i njihovih predstavnika o organizaciji, sadržaju i količini rada.
- Delegiranje odgovornosti i rješavanja problema namještenicima; povjerenje u vještine i sposobnosti radnika.
- Praćenje zadovoljstva radnika poslom.
- Povećanje osjećaja namještenika o vlasništvu nad njihovim radom, npr. kroz naglašavanje «šireg položaja» njihovog posla, čineći njihov utjecaj i doprinos konačnom proizvodu ili usluzi vidljivijim.
- Prethodno planiranje i informiranje radnika o rasporedu smjena.
- Konzultiranje radnika glede rasporeda smjena, prema mogućnosti valja radno vrijeme prilagoditi njihovim potrebama. Dati radnicima određenu kontrolu nad planiranjem smjena.
- Uvođenje fleksibilnog radnog vremena i mjera koje pogoduju obiteljskom životu.

SOCIJALNO OZRAČJE

- Razvijanje i primjena mjera za rješavanje sukoba na radnom mjestu.
- Sazivanje sastanaka i raspravljanje o postojećim problemima između radnika. Poticanje samih radnika na identificiranje izvora problema i pronalaženje rješenja.
- Osiguranje dobrog sastava skupina ili timova.
- Obuka o međusobnim sukobima i kako se time nositi; posebna obuke namijenjena sposobnostima rukovoditelja u vezi s upravljanjem ljudima.
- Unapređivanje kulture poštovanja.
- Zaštita osjetljivih skupina djelatnika (kao što su npr. mladi radnici), putem podrške kroz mentorstvo ili nadzor.
- Razvijanje i provedba politike protiv zlostavljanja.
- Projektiranje radnih prostora na način da se osiguraju radnici od nasilja (npr. posebne ograde, sustav monitoringa).
- Izbjegavanje usamljenog rada.
- Objavljivanje politike o suzbijanju nasilja nad osobljem i jasno je obznaniti javnosti (navodeći da nasilje neće biti tolerirano i kako će se organizacija odnositi prema nasilnicima).
- Učinkovit sustav komunikacije, kako bi se informacije o incidentima i mogućim problemima s nasiljem prenosile dalje.
- Obuka radnika za situacije kako postupati u slučaju nasilja (prepoznavanje, širenje, kako dobiti pomoć, izvješćivanje itd.)

POTPORA

- Izobrazba rukovoditelja za davanje konstruktivnih povratnih informacija, pohvala i podrške svojim podređenima.
- Posebno osposobljavanje na radnom mjestu za nove namještenike, korištenjem iskusnog osoblja kod poučavanja, nadzora i mentorstva nad novim osobljem.
- Jasna i otvorena komunikacija o svim planiranim promjenama (uključujući viškove radne snage) s osobljem i njihovim predstavnicima (prije, tijekom i nakon promjena).
- Djelatnici trebaju imati mogućnost za diskutiranje, kako bi utjecali na promjene.
- Posebno obrazovanje i profesionalno savjetovanje viškovima radnika u vezi njihovih budućih karijera.

DODAJTE VLASTITE BILJEŠKE ►

DIO IV: IDENTIFIKACIJA OPASNOSTI I IZBOR PREVENTIVNOH MJERA - ZA SPECIFIČNE SEKTORE

Kontrolna lista: rad u uredu

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA	DA	NE
OKRUŽENJE RADNOG MJESTA		
Je li obloga poda odgovarajuća (bez rupa ili prepreka)?	☐	☒
Je li mikroklima odgovarajuća (temperatura, sunčano zračenje, vlažnost i strujanje zraka), tj. sukladno nacionalnim propisima, stručnjacima ili konzultacijama s osobljem?	☐	☒
Odgovara li veličina sobe broju zaposlenika koji rade u istoj (npr. sukladno nacionalnim propisima)?	☐	☒
Imaju li sobe prirodno osvjetljenje?	☐	☒
U slučaju rada sa zaslonima, imaju li prozori rolete, žaluzine ili zavjese koji mogu eliminirati (ili minimalizirati) svjetlo koje pada na ekran?	☐	☒
Uzrokuju li izvori svjetla, prozori, vrata, lakirani namještaj ili zidovi odbijesak na zaslonima računala?	☒	☐
Ometa li buka pozornost i verbalnu komunikaciju?	☒	☐
Ometaju li žice i kabeli zaposlenike u slobodnom kretanju ili možda predstavljaju opasnost od spoticanja?	☒	☐
Imaju li zaposlenici dovoljno prostora za promjenu položaja tijela?	☐	☒
Čisti li se i održava građevina kako valja?	☐	☒
Je li na raspolaganju oprema za prvu pomoć i osoblje osposobljeno za korištenje iste?	☐	☒
Jesu li izlazi za evakuaciju i izlazi za nuždu propisno označeni i održavaju li se čistima?	☐	☒
ZASLONI I OSOBNA RAČUNALA		
Jesu li slike na zaslonima dobro definirane, jasno formirane i odgovarajuće veličine s potrebnim razmakom linija?	☐	☒
Jesu li slike na zaslonima jasne, bez vibracija, treperenja ili podrhtavanja?	☐	☒
Može li korisnik jednostavno prilagoditi jačinu osvjetljenja i kontrast između slova i pozadine?	☐	☒
Mogu li se zasloni micati sukladno potrebama korisnika (okretati, naginjati) i učvrstiti u zahtjevanim položajima?	☐	☒
Osiguravaju li opće i lokalno osvjetljenje zadovoljavajuću osvijetljenost i kontrast između zaslona i pozadine zaslona?	☐	☒
Iznosi li udaljenost između očiju i zaslona 50-80 cm?	☐	☒
Je li zaslon bez odbijeska koji može remetiti sliku?	☐	☒
Je li tipkovnica odvojena od zaslona? Je li moguć udoban položaj tijela, šaka i ruku?	☐	☒
Je li prostor ispred tipkovnice i miša dovoljan za potporu korisnikovih ručnih zglobova?	☐	☒
Jesu li tipkovnica i miš blizu jedan drugome? Jesu li na istoj razini?	☐	☒

PITANJA

	DA	NE
Je li površina tipkovnice matirana radi onemogućavanja odbijeska?	☐	☒
Mogu li se jednostavno prepoznavati simboli na tipkama; mogu li ih ljudi dobro čitati ako sjede u ispravnom radnom položaju?	☐	☒
OPREMA NA RADNOM MJESTU		
Je li stolica stabilna; osigurava li slobodno kretanje i udoban položaj tijela?	☐	☒
Može li se visina stolice lagano prilagođavati?	☐	☒
Može li se visina naslona stolice lagano prilagođavati?	☐	☒
U slučaju potrebe, je li na raspolaganju naslon za ruke?	☐	☒
U slučaju potrebe, je li na raspolaganju oslonac za noge?	☐	☒
Mogu li se dohvatiti najčešće korištena oprema i drugi predmeti na radnom mjestu bez okretanja glave i tijela?	☐	☒
Osigurava li visina stola mobilnost nogu i bedara?	☐	☒
Može li se podešavati držač stranica; može li ga se učvrstiti u položaju koji osigurava korisniku udobno čitanje?	☐	☒
ERGONOMIJA PROGRAMA		
Udovoljava li program zahtjevima zadatka?	☐	☒
Može li se program prilagoditi razini početnika?	☐	☒
Ima li program pomoć na materinjem jeziku?	☐	☒
Daje li program informacije u obliku koji je prilagođen korisniku?	☐	☒
Imaju li zaposlenici pomoć u slučaju problema sa programom?	☐	☒
ORGANIZACIJA RADA		
U slučaju neprekidnog rada ispred zaslona, je li moguće koristiti prikladne odmore, te može li zaposlenik promijeniti vrstu posla?	☐	☒
Je li stvarna dužina rada ispred ekrana manja od 6 sati na dan?	☐	☒
Variraju li zadaci zaposlenika?	☐	☒
Mogu li zaposlenici kontrolirati redoslijed prema kojemu obavljaju svoje zadatke?	☐	☒
Osjećaju li zaposlenici neumjeren pritisak u udovoljavanju zahtjevnih radnih ciljeva ili rokova?	☒	☐
Osigurava li poslodavac odgovarajuće informacije, osposobljavanje i konzultacije prije uspostave, održavanja ili poboljšanja radnih mjesta koja uključuju korištenje računala?	☐	☒

Kontrolna lista: građevinarstvo

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

PITANJA

OPASNOSTI ZA ZDRAVLJE

	DA	NE
Pridaje li se pozornost pritužbama zaposlenika o problemima s vidom?	☐	☒
Kontrolira li se vid zaposlenika sustavno (sukladno odredbama nacionalnog zakonodavstva)?	☐	☒
Ukoliko pretraga okuliste otkrije da naočale ili kontaktne leće zaposlenika nisu odgovarajuće za rad s računalom, dobivaju li zaposlenici naočale potrebne za dobar vid?	☐	☒
Ukoliko se zaposlenici žale na bolove u mišićima i kostima (vrat, kralježnica, ramena, noge), provodi li se ergonomska procjena?	☐	☒

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

OKRUŽENJE RADNOG MJESTA

- Redovito provođenje procjene rizika.
- Konzultiranje osoblja o primjerenim promjenama radnog okruženja
- Mjerenje i praćenje parametara okoliša
- Uključivanje stručnjaka tijekom projektiranja ili renoviranja mjesta rada

ZASLONI I RAČUNALA

- Osiguranje korištenja odgovarajuće opreme za svaku vrstu rada.
- Uzimanje u obzir ergonomskih aspekata kod projektiranja (ili renoviranja) mjesta rada.

OPREMA NA RADNOM MJESTU

- Redovno održavanje opreme.
- Preuređenje radnog prostora (ergonomska intervencija).

MEĐUDJELOVANJE OSOBA-STROJ (ERGONOMIJA PROGRAMA)

- Osposobljavanje zaposlenika za korištenje programa.
- Primjena rezultata tehnološkog razvoja (ažuriranje i unapređivanje programa).

ORGANIZACIJA RADA

- Odgovarajuće upute za zaposlenike o sigurnosti i zdravlju na radu.
- Stalna evaluacija učinkovitosti preventivnih mjera.
- Savjetovanje sa zaposlenicima o odlukama koje se odnose na organizaciju rada.
- Praćenje utjecaja radnog vremena i radne satnice na zdravlje

OPASNOSTI ZA ZDRAVLJE

- Poboljšanje ergonomske funkcionalnosti opreme na radnom mjestu, a posebno udaljenost stol-zaslon-stolica.
- Poboljšanje osvijetljenja, uklanjanje odbljesaka i blještavila na zaslonu.
- Sustavno medicinsko praćenje zdravlja zaposlenika (posebno u vezi s problemom vida, te bolesti mišića i kostiju).

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA

	DA	NE
Mogu li radnici sigurno stići do svog mjesta rada?	☐	☒
Je li gradilište ograđeno tako da je ulaz neovlaštenim osobama onemogućen?	☐	☒
Postoje li zaštitne mjere (kao npr. od osoba koje prolaze kraj gradilišta)?	☐	☒
Jesu li prometni putovi čisti i dobro osvijetljeni?	☐	☒
Jesu li vozila opremljena sirenama koje se oglašavaju pri vožnji unatrag?	☐	☒
Je li gradilište uredno i dobro organizirano?	☐	☒
Je li gradilište dobro osvijetljeno?	☐	☒
Postoje li odgovarajući sigurnosni znakovi (npr. za vozne putove, ovlašteno osoblje)?	☐	☒
Jesu li objekti za radnike zadovoljavajući (svlačionice, tuševi itd.)?	☐	☒
Postoje li prostori u kojima radnici mogu jesti (npr. kantina)?	☐	☒
Postoje li sredstva za prvu pomoć; je li osiguran zdravstveni nadzor?	☐	☒
Jesu li radnici upućeni i osposobljeni za sigurno rukovanje?	☐	☒
Postoji li odgovarajuća oprema za rad s teškim teretom?	☐	☒
Je li postojeća električna mreža (podzemna ili nadzemna) označena?	☐	☒
Postoji li sustav za rad s električnom mrežom pod naponom?	☐	☒
Jesu li poduzete mjere opreza tako da električne sustave i opremu održavaju i često provjeravaju za to odgovarajuće obučene osobe?	☐	☒
Podižu li, mijenjaju i demontiraju skele za to odgovarajuće obučene osobe?	☐	☒
Provjeravaju li radnici redovno skele?	☐	☒
Koriste li radnici pokretne ljestve samo za lakše poslove koji kratko traju i kada nemaju drugog izbora?	☐	☒
Znaju li radnici najsigurniji način postavljanja i korištenja pokretnih ljestvi?	☐	☒
Je li širina radnog prostora na skeli uvijek veća od minimuma (60 cm)?	☐	☒
Jesu li dizala i dizalice ispravno postavljeni i provjeravaju li ih odgovarajuće obučene osobe?	☐	☒
Koriste li zaposlenici odgovarajuću zaštitu i nose li sigurnosne pojaseve kada rade na visinama?	☐	☒
Postoje li mjere koje sprečavaju pad radnika ili predmeta?	☐	☒
Nose li sve osobe na gradilištu odgovarajuću zaštitnu opremu (npr. cipele, zaštitne kacige)?	☐	☒
Koriste li se odgovarajuće zaštitne mjere za sprečavanje ili smanjenje izloženosti prašini (npr. od drva, cementa i silikona)?	☐	☒
Koriste li se odgovarajuće zaštitne mjere za sprečavanje ili smanjenje izloženosti buci ili vibracijama?	☐	☒

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s ●

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA

	DA	NE
Održavaju li se oprema za rad i strojevi u sigurnom stanju?	☐	☒
Funkcionira li sigurnosna oprema na strojevima (npr. zvučni signali, zaštita)?	☐	☒
Koristi li se oprema za zaštitu kod iskopa tako da se smanji rizik od urušavanja?	☐	☒
Jesu li oni koji rade na vozilima i strojevima odgovarajuće obučeni?	☐	☒
Dobivaju li svi zaposlenici obavijesti o potencijalnim rizicima i utvrđenim zaštitnim mjerama na jeziku i načinu izražavanja koji razumiju?	☐	☒

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

U STADIJU PROJEKTIRANJA

- Integracija sigurnosti i zaštite zdravlja u arhitektonski projekt.
- Eliminacija rizika od pada putem odgovarajućih ljestava koje se koriste pod ispravnim nagibom i koje su propisno osigurane od neočekivanih pokreta.
- Projektiranje i instaliranje pristupnih putova do krova.
- Svaki dio opreme za dizanje, uključujući i sastavne dijelove, dodatke, sidrišta i potpornje, moraju biti valjano projektirani i konstruirani, instalirani na odgovarajući način i redovito održavani u funkcionalnom stanju, testirani od strane odgovarajuće obučenog osoblja u skladu s nacionalnim propisima, a na njima trebaju raditi radnici koji su prošli odgovarajuće osposobljavanje.
- Odgovarajuće osvjjetljenje svakog radnog mjesta, stubišta i drugih mjesta na gradilištu kuda radnici prolaze.
- Planiranje i izvođenje rušenja samo pod nadzorom stručne osobe.
- Odgovarajuće zbrinjavanje građevinskog otpada.
- Održavanje zgrade ili rušenja: poduzimanje svih preventivnih mjera u slučaju rada s azbestom.
- Odgovarajući broj sanitarnih čvorova i mjesta za pranje, prostora za prehranu i skloništa za vrijeme odmora i prekida rada zbog lošeg vremena.

ORGANIZACIJSKA FAZA

- Prilagodba rasporeda rada kako bi se smanjili rizici, ako je to potrebno.
- Organizacija zadataka koji zahtijevaju slične vrste zaštite u isto vrijeme, kako bi se mogle osigurati kolektivne mjere zaštite.
- Provjeravanje da su svi zaposlenici, uključujući i oni koji ne razumiju dobro nacionalni jezik, upoznati s potencijalnim rizicima na gradilištu, provedenim sigurnosnim mjerama i svojim odgovornostima u odnosu na zaštitu zdravlja i sigurnost.
- Stavljanje na raspolaganje potrebne osobne zaštitne opreme za radnike (zaštitne kacige, rukavice, maske, sigurnosna obuća).
- Držanje materijala za prvu pomoć na gradilištu.

IZVRŠNA FAZA

- Imenovanje stručnog koordinatora za zdravlje i sigurnost.
- Svakodnevna inspekcija skela, prije započinjanja dnevnog rada na gradilištu.
- Pravilo: ne rastavljati dijelove skela prije završetka svih radova.
- Širina radnog prostora na skeli ne smije biti manja od 60 cm.
- Nikada se ne penjati preko skela, nego uvijek koristiti odgovarajuće ljestve.
- Postavljanje pokretnih ljestava pod odgovarajućim nagibom, pri čemu vrh ljestava mora biti iznad površine na koju radnik stupa.
- Prečke na ljestvama moraju biti pokrivene materijalom protiv klizanja i očišćene od prepreka.
- Ne koristiti ljestve duže od 6 m.
- Kod penjanja ili spuštanja po pokretnim ljestvama valja biti okrenut licem prema ljestvama i koristiti obje ruke za pridržavanje; alat se stavlja u pomoćnu torbicu oko pasa, a materijal se na skelu doprema pomoću opreme za dizanje.
- Pri radu na pokretnim ljestvama, ne nagnuti tijelo u stranu.
- Ne raditi na krovu pri lošim vremenskim uvjetima.
- Postaviti zaštitu za rad na visini, uključujući i rad na krovu.
- Ne hodati po površinama koje su pokrivene krhkim materijalom.
- Svakodnevno provjeriti glavne električne sklopke na gradilištu i električne kabele pod naponom ili uređaje koji su ispod, iznad ili na gradilištu. Ne započinjati posao prije nego stručne osobe provjere navedeno.
- Otrovnne i opasne proizvode i eksplozive valja jasno označiti i čuvati pod kontrolom.
- Gradilišta treba uvijek držati urednim i čistim.
- Svi prolazi i ljestve moraju biti čisti i bez prepreka.

Kontrolna lista: prerada hrane

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA	DA	NE
OPREMA ZA RAD		
Koriste li se oštri alati (rezači, noževi, sjekirice itd.)?	☒	☐
Jesu li svi strojevi opremljeni zaštitama?	☐	☒
Obavlja li se rad na proizvodnoj liniji (rizik uvlačenja odjeće ili dijelova tijela, rizik od posjekotina, rizik od amputacije itd.)?	☒	☐
Može li odjeća radnika zapeti među pokretne dijelove strojeva, uzrokujući ozljede?	☒	☐
Koriste li se sanduci ?	☒	☐
Jesu li radnici u kontaktu s vrućim ili smrznutim tvarima, odnosno opremom?	☒	☐
Čiste li se i održavaju strojevi dok su pod naponom?	☒	☐
KEMIJSKE I BIOLOŠKE OPASNOSTI		
Koristi li se amonijak ili neke druge kemikalije za hlađenje?	☒	☐
Je li neophodno ulaziti u zatvorene spremnike, cisterne odnosno rezervoare (npr. tijekom inspekcije i održavanja)?	☒	☐
Jesu li radnici u direktnom dodiru sa sirovinama odnosno materijalima životinjskog ili biljnog podrijetla (biološke opasnosti)?	☒	☐
EKSPLOZIJE		
Ima li u radnom okruženju prašine koja leti zrakom ili se taloži (npr. brašno)?	☒	☐
Postoje li na radnom mjestu uređaji pod tlakom?	☒	☐
KVALITETA ZRAKA		
Jesu li radnici izloženi smradu?	☒	☐
Koriste li se ventilatori bez zaštite lopatica?	☒	☐
Koriste li se odgovarajuće maske za zaštitu dišnog sustava radnika?	☐	☒
ZDRAVSTVENI RIZICI		
Jesu li radnici izloženi vrućem odnosno hladnom okolišu?	☒	☐
Nose li radnici terete ili rade u zamornim položajima?	☒	☐
Rade li radnici u monotonom ritmu ili pod pritiskom?	☒	☐
Rade li radnici u noćnim smjenama?	☒	☐

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

OPREMA ZA RAD

- Osiguranje redovitog i sustavnog nadzora radnika, ispitivanje proizvodnje opreme i radnih mjesta.
- Ugradnja odgovarajućih zaštita; opremanje posebnih dijelova opreme (miješalice, strojevi za sječenje itd.) odgovarajućim zaštitama.
- Korištenje odgovarajuće osobne zaštitne opreme.
- Redovito educiranje o rizicima specifičnim za ovaj sektor.
- Educiranje radnika o ispravnom korištenju i održavanju strojeva i opreme te dopuštanje rada s opremom samo osposobljenim radnicima.
- Radnici trebaju određene dijelove opreme koristiti sukladno sigurnosnim postupcima.
- Redovito održavanje i čišćenje svih dijelova opreme.
- Klasifikacija opasnih dijelova opreme.
- Ne čistiti ili održavati strojeve koji su uključeni u izvore napajanja.

KEMIJSKE I BIOLOŠKE OPASNOSTI

- Korištenje ispravne osobne zaštitne opreme u radu s kemikalijama (rukavice, sigurnosne naočale, štitnici za lice, maske).
- Odgovarajuće označavanje prostora za pripremu kemikalija u skladu s lokalnim propisima, uključujući i upute za rukovanje materijalima za skladišne prostore i opreme za obradu.
- Zabraniti ulazak u spremnike, cisterne ili rezervoare bez nazočnosti još jedne osobe.
- Dobro upoznavanje radnika s učincima kemikalija, zaštitom od istih i pružanjem prve pomoći.
- Provjera zdravstvenog stanja zaposlenika u skladu s posebnim zahtjevima njihovog radnog mjesta (medicinska procjena).

EKSPLOZIJE

- Procjena sigurnosti opreme za hlađenje i pod tlakom, redovita kontrola strojeva i opreme.
- Osobitu pozornost valja posvetiti čišćenju i održavanju strojeva i opreme u prašnom zraku gdje postoji rizik od eksplozije.

KVALITETA ZRAKA

- Ugradnja, kontrola i održavanje sustava ventilacije u slučaju onečišćenog radnog okoliša.
- Opremanje ventilatora koji se nalaze blizu strojeva zaštitnim mrežama.
- Praćenje kvalitete zraka na radnom mjestu.

ZDRAVSTVENI RIZICI

- Primjena svih potrebnih higijenskih normi.
- Redovite informacije i osposobljavanje za radnike.
- Redoviti liječnički pregledi za radnike
- Sigurnosni odmori i odgovarajući raspored rada i odmora.

Kontrolna lista: drvena industrija

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s ●

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA	DA	NE
OPREMA ZA RAD		
Jesu li svi strojevi opremljeni zaštitom?	☐	☒
Jesu li dostupne upute za siguran rad?	☐	☒
Jesu li radnici osposobljeni za korištenje strojeva?	☐	☒
Provode li se redovito kontrole i ispitivanje radne opreme?	☐	☒
Koriste li radnici pomoćne uređaje za navođenje kratkih ili uskih komada drveta kroz pile?	☐	☒
Je li moguće da radniku odjeća zapne za pokretne dijelove i tako ozlijedi radnika/radnicu?	☒	☐
OPASNOSTI OD ELEKTRIČNE STRUJE		
Jesu li strojevi na električnu struju uzemljeni?	☐	☒
Održavaju li se električni vodovi, žice, kabeli i utičnice u dobrom stanju?	☐	☒
Jesu li sve utičnice, prekidači, spojevi i priključci pokriveni?	☐	☒
Je li oprema s klasifikacijom opasnosti ispravno procijenjena za odgovarajuće radno okruženje?	☐	☒
KVALITETA ZRAKA		
Postoji li vanjski sustav odsisavanja za strojeve koji obrađuju drvo, a koji se automatski aktivira čim se strojevi pokrenu?	☐	☒
Kontroliraju li se ispusti redovito?	☐	☒
Čiste li se stropovi, pregradni zidovi i kabelski kanali redovito od prašine?	☐	☒
Procjenjuje li se kvaliteta zraka na radnom mjestu?	☐	☒
Koriste li radnici maske kada rade u komorama za lakiranje?	☐	☒
KEMIKALIJE		
Educiraju li se redovito svi radnici koji koriste opasne kemikalije?	☐	☒
Koriste li radnici osobnu zaštitnu opremu kada koriste kemikalije (rukavice, zaštitne naočale ili štitnike za lice, maske)?	☐	☒
Drže li se kemikalije daleko od izvora plamena?	☐	☒
BUKA I VIBRACIJE		
Procjenjuje li se razina buke na radnom mjestu?	☐	☒
Koriste li radnici koji su izloženi povećanoj buci zaštitu za uši?	☐	☒
Izbjegavaju li se vibracije koje se mogu prenijeti sa stroja na ruke radnika?	☐	☒
ZDRAVSTVENI RIZICI		
Organiziraju li se posebni liječnički pregledi za zaposlenike?	☐	☒
Šalju li se radnici koji su izloženi visokoj razini buke na povremene audiometrijske preglede?	☐	☒
Educiraju li se radnici o odgovarajućem načinu podizanja i nošenja tereta?	☐	☒
Nastojite li ispuniti posebne potrebe radnika kad im organizirate radno mjesto (ergonomija)?	☐	☒

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

OPREMA ZA RAD

- Radnici koji rade na strojevima i sami strojevi moraju biti opremljeni sigurnosnom opremom koja odgovara opasnostima na poslu.
- Korištenje opreme u skladu s informacijama i uputama proizvođača.
- Provođenje redovitih tehničkih pregleda opreme.
- Ugradnja odgovarajuće zaštite.
- Osposobljavanje radnika za korištenje i održavanje opreme.
- Osiguranje da se oprema za obradu drva i njena zaštita održavaju i redovno čiste.
- Dozvola rada i održavanja opreme samo stručno osposobljenim i ovlaštenim radnicima.

ELEKTRIČNA OPASNOST

- Uzemljenje svih strojeva, uključujući motore i kućišta.
- Redovito provjeravanje svih električnih instalacija.

KVALITETA ZRAKA

- Osiguranje stalno u funkciji ventilacije s lokalnim odsisom na svim strojevima za obradu drva i nezavisnih odsisnih sustava za lakiranje, bojenje ili luženje.
- Redovito ručno čišćenje radionice.
- Redovita kontrola i čišćenje odsisnog ventilacijskog sustava radi održavanja maksimalne učinkovitosti.
- Zabrana otpuhivanja nakupljene prašine zrakom pod tlakom.

KEMIKALIJE

- Zamjena lakova i ljepila baziranim na otapalima s lakovima i ljepilima koji su manje ili uopće nisu otrovni.
- Korištenje automatiziranih sustava za nanošenje lakova i ljepila.
- Osposobljavanje radnika za siguran rad s opasnim kemikalijama.

BUKA I VIBRACIJE

- Smanjenje razine buke strojeva korištenjem različitih mjera (kontrola izvora).
- Smanjenje razine buke izolacijom, blokiranjem, preusmjeravanjem i upijanjem (kontrola puta).
- Korištenje izolatora protiv vibracije ili tehnika prijenosa na opremi.
- Ograničenje broja sati koliko radnici mogu koristiti vibrirajuće alate.
- Omogućiti radnicima da svaki sat imaju od 10 do 15 minuta odmora daleko od izvora vibracija

ZDRAVSTVENI RIZICI

- Redovita osposobljavanje radnika o rizicima na radu i zdravom životu.
- Povremeni pregledi radnika s obzirom na zdravstvene rizike na radnom mjestu.
- Osiguranje sigurnosnih odmora i odgovarajućeg rasporeda rada i odmora.

Kontrolna lista: popravak automobila

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA	DA	NE
Čiste li se redovito ravne površine (podovi, servisni kanali itd.)?	☐	☒
Moraju li radnici čistiti radno mjesto?	☐	☒
Jesu li ravne površine (podovi, servisni kanal u servisnoj postaji itd.) otporne na mrlje od tvari koje se koriste (npr. ulje, dizel, benzin)?	☐	☒
Priključa li se ulje (staro i novo) i sprema u odgovarajuće spremnike?	☐	☒
Jesu li stube u servisnom kanalu napravljene od materijala koji je otporan na klizanje?	☐	☒
Nose li radnici obuću koja se ne skliže?	☐	☒
Postoje li zaštitni rukohvati na slobodnim krajevima platformi?	☐	☒
Jesu li zaposlenici upućeni da ne staju na testne valjke za kočnice?	☐	☒
Jesu li zaposlenici obaviješteni da se ne smiju zadržavati ispod podignutih vozila?	☐	☒
Pokriva li se servisni kanal nakon posla?	☐	☒
Je li servisni kanal odgovarajuće označen ili ograđen ogradama kako radnici ne bi pali u isti?	☐	☒
Obavljaju li se poslovi u uskom prostoru?	☒	☐
Jesu li zvučni i drugi signali raspoznatljivi u uskim radnim prostorima (npr. mjerni strojevi)?	☐	☒
Postoje li određena mjesta za alat?	☐	☒
Postoje li oznake (npr. na podu) po kojima automobili ulaze u servis?	☐	☒
Postoje li upute o sigurnosti za ulaz i izlaz automobila s dijagnostičkog puta?	☐	☒
Primjenjuju li se mjere za izbjegavanje ozljeda tijekom rada na šasiji (npr. zavarivanje, brušenje, lakiranje)?	☐	☒
Postoje li upute za sigurno sastavljanje, primjerice, šasije ili motora?	☐	☒
Postoje li upute za sigurno rukovanje spremnicima goriva (pri npr. popravcima istih)?	☐	☒
Jesu li određene sigurnosne mjere za izbjegavanje padanja dijelova iz vozila (npr. kad se auto podiže)?	☐	☒
Postoje li štitnici koji onemogućavaju dodir radnika s rotirajućim dijelovima (npr. kod balansiranja kotača)?	☐	☒
Primjenjuju li se mjere zaštite kako radnici ne bi zapeli za rotirajuće dijelove (npr. pri podešavanju motora)?	☐	☒
Postoji li mogućnost da se vrata garaže fiksiraju kako se ne bi slučajno zalupila (npr. zbog propuha dok automobili ulaze ili izlaze)?	☐	☒
Postoje li organizacijske i tehničke mjere za izbjegavanje požara ili topline kada je npr. vozilo u prostoriji dok se suši lak?	☐	☒
Postoje li upute za zaštitu od požara u prostoriji gdje su uskladišteni akumulatori?	☐	☒
Primjenjuju li se mjere za izbjegavanje eksplozije prilikom punjenja akumulatora?	☐	☒
Postoje li mjere za zaštitu električne opreme od vode?	☐	☒
Koriste li se odgovarajuće zaštitne mjere za sprečavanje ili smanjenje izloženosti prašini i drugim sitnim česticama (npr. tijekom brušenja, zavarivanja, lakiranja)?	☐	☒

PITANJA

	DA	NE
Odgovara li osvjetljenje u ispitnim jamama poslovima pregleda vozila?	☐	☒
Odgovara li temperatura u servisu radu po ljeti i zimi?	☐	☒
Je li ventilacija dovoljna za rad u servisnom kanalu (npr. varenje, brušenje)?	☐	☒
Imaju li radnici odgovarajuće sposobnosti i vještine za posao koji obavljaju?	☐	☒

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

- Održavati ravne površine, podove, ispitne jame i sl. sigurnima, te redovito čistiti radni prostor.
- Temeljito čistiti površine nakon brušenja, lakiranja i sl.
- Koristiti odgovarajući materijal (koji ne upija tekućinu) za ravne površine.
- Koristiti odgovarajuće postupke pri pretakanju ulja iz bačvi za skladištenje i prikupljanje rabljenog ulja u odgovarajuće bačve; čišćenje ulja s poda.
- Nošenje zaštitne cipele koje se ne skližu.
- Pokrivanje stuba u servisnom kanalu materijalom koji ne klizi.
- Ne stajati na valjke za testiranje kočnica. Nikada ne stajati blizu dijagnostičkog puta tijekom testiranja kočnica.
- Ne zadržavati se ispod podignutih vozila.
- Ne ulaziti u zatvorenu ispitnu jamu.
- Pokriti ispitne jame nakon rada.
- Održavati električne, hidraulične i pneumatske vodove sigurnima.
- Označiti određena mjesta za alate koja se koriste i tijekom rada i nakon rada.
- Označiti (npr. na podu) put za vozila i transportne putove.
- Osigurati odgovarajuće kontrole i smještaj krakova mehanizama za podizanje; ne stavljati ruku u pokretne dijelove.
- Osigurati da sve aktivnosti obavlja dobro osposobljeno osoblje poštivajući pri tome sve mjere sigurnosti.
- Koristiti samo preporučeni alat za rad s akumulatorima.
- Osigurati odgovarajuću ventilaciju kako bi se izbjeglo stvaranje eksplozivnih smjesa. Ne pušiti u opasnim područjima.
- Zaštititi svu električnu opremu od vlage i vode.
- Osigurati potrebnu osobnu zaštitnu opremu radnicima (rukavice, maske, sigurnosna obuća).
- Koristiti sustav ventilacije i ispuhivanja radi eliminiranja opasnih para ili dima; tamo gdje isti nisu u potpunosti djelotvorni, valja koristiti odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu.
- Postaviti odgovarajuće osvjetljenje u jami za pregled vozila.
- Opremiti sve radne prostore grijanjem/hlađenjem radi postizanja odgovarajućih radnih uvjeta.
- Provoditi redovite liječničke preglede.

Kontrolna lista: poljoprivreda

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA	DA	NE
STROJEVI I RADNA OPREMA		
Jesu li radnici osposobljeni za sigurno rukovanje strojevima i radnom opremom koju koriste?	☐	☒
Jesu li sve zaštite za žljebove i druga zaštitna na strojevima i radnoj opremi na svome mjestu i u dobrom stanju?	☐	☒
Postoje li uvijek DVA neovisna načina za držanje opreme u zraku kad se radi ispod nje?	☐	☒
Postoji li način za sigurno mijenjanje kotača traktora?	☐	☒
Je li kružna pila za drvo opremljena razdjelnim klinom i kontrolnim prekidačem ili dugmetom?	☐	☒
Ima li oprema za zavarivanje sva potrebna sigurnosna sredstva i je li dobro održavana?	☐	☒
Koristi li se odgovarajuća osobna zaštitna oprema kada se radi s motornom pilom (npr. zaštitne hlače, čizme, rukavice i kacige s vizirima i štitnicima za uši)?	☐	☒
Jesu li na raspolaganju upute za siguran rad?	☐	☒
Provjerava li se radna oprema redovito?	☐	☒
TRANSPORT I POKRETNI STROJEVI		
Imaju li svi koji rade na vozilima, viličarima ili teleskopskim strojevima za rukovanje izobrazbu i dozvolu za rad na strojevima koje koriste?	☐	☒
Pregledava li viličare, teleskopske strojeve za rukovanje i njihove dijelove redovito odgovarajuća ovlaštena institucija?	☐	☒
Je li dvorište tako organizirano da se vozila mogu sigurno kretati?	☐	☒
Održavaju li se i redovito provjeravaju kočnice i ručne kočnice na traktoru?	☐	☒
Jesu li kočnice na prikolicama u radnom stanju i može li se njima upravljati sa sjedala traktora?	☐	☒
Provjeravaju li se prstenovi i druge povezne jedinice za kamione redovito zbog znakova istrošenosti?	☐	☒
Jesu li ugrađeni i pričvršćeni sigurnosni pojasevi za slučaj prevrtanja stroja?	☐	☒
Jesu li stari traktori opremljeni zaštitnom ili sigurnosnom kabinom?	☐	☒
Provjeravaju li se stare sigurnosne ili zaštitne kabine na hrđu i smanjenje čvrstoće?	☐	☒
Jesu li prednja svjetla, oznake, kočnice i stražnja svjetla u radnom stanju?	☐	☒
Jesu li retrovizori na mjestu, održavani i čisti na svim samohodnim strojevima?	☐	☒
Postoji li sigurnosni sustav rada za rad u blizini dalekovoda?	☐	☒

PITANJA

VISINA

	DA	NE
Postoji li sigurnosni sustav rada na visinama (zgrade, strojevi, oprema, rezervoari itd.)?	☐	☒
Jesu li ljestve pouzdane, odgovarajuće obzirom na težinu posla i sprema li ih se na sigurno kad se ne koriste?	☐	☒
Poduzimaju li se mjere opreza za stabilnost ljestava kada ih se koristi za rad na visinama?	☐	☒
Razmišlja li se o sigurnijim alternativama ljestvama za pristup visokim mjestima?	☐	☒
Da li se bale sigurno postavljaju, skladište i skidaju?	☐	☒

PESTICIDI

Skladište li se svi pesticidi ispravno?	☐	☒
Da li se redovito osposobljavaju svi koji rade s pesticidima?	☐	☒
Je li procijenjen rizik za zdravlje radnika i drugih osoba s obzirom na pesticide i jesu li primijenjene mjere kontrole?	☐	☒
Koristi li se odgovarajuća osobna zaštitna oprema kad je riječ o pesticidima?	☐	☒
Koriste li se pesticidi na siguran način za okoliš?	☐	☒

DJECA

Je li djeci onemogućen pristup opasnim mjestima (radne aktivnosti, putanja vozila u pokretu, visine, spremanje tekućina, opasne životinje itd.)?	☐	☒
Je li maksimalno smanjen rizik od požara kojeg mogu uzrokovati djeca?	☐	☒
Jesu li djeca upozorena na opasnosti?	☐	☒
Poštuju li se zahtjevi za mlade radnike?	☐	☒

ŽIVOTINJE

Jesu li instalirane odgovarajuće ograde za držanje opasnih životinja (npr. bikova, svinja, konja, pasa)?	☐	☒
Održavaju li se ograde u dobrom stanju i sprečavaju li pristup životinjama?	☐	☒
Koriste li se odgovarajuće mjere za upravljanje i vođenje životinja kada se s njima radi?	☐	☒
Postoje li odgovarajuća sredstva za prijevoz životinja i jesu li u dobrom stanju?	☐	☒

BIOLOŠKE OPASNOSTI

Postoje li na vašoj farmi/imanju izvori opasnih bioloških tvari (biljke, životinje, tvari životinjskog podrijetla, organska prašina, otpad itd.)?	☒	☐
Je li rizik dodira s opasnim biološkim tvarima kontroliran ili smanjen?	☐	☒
Postoji li sigurnosni sustav rada za rad s opasnim biološkim tvarima?	☐	☒

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s ●

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA

SPREMANJE TEKUĆINA

Jesu li svi skladišni prostori odgovarajuće ograđeni? Jesu li ograde u dobrom stanju?

DA NE

Jesu li postavljeni odgovarajući poklopci za podzemno skladištenje i cisterne i jesu li u dobrom stanju?

Jesu li postavljene odgovarajuće prepreke na utovarnim prostorima?

Jesu li znakovi upozorenja na mjestu i jesu li u dobrom stanju?

SUHE TVARI

Postoji li sigurnosni sustav rada sa suhim tvarima (žitarice, gnojivo, pijesak itd.)?

Je li spriječen pristup skladištu žitarica?

BIOLOŠKI PLIN

Postoje li mjesta na vašoj farmi gdje se može stvoriti i nakupiti biološki plin (skladištenje napoja, zatvoreni prostori za životinje, otpad, bunari itd.)?

Je li pristup takvim mjestima spriječen?

Koriste li se mjere za zaštitu od požara?

Postoji li na takvim opasnim mjestima poseban sustav rada?

VREMENSKE PRILIKE

Jesu li radnici zaštićeni od izloženosti visokim temperaturama, izravnom zračenju sunca, niskim temperaturama, kiši i jakom vjetru?

DODAJTE VLASTITE BILJEŠKE ►

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

SVE OPASNOSTI

 Informiranje, davanje uputa i osposobljavanje zaposlenika.

STROJEVI I RADNA OPREMA

 Osigurati da svim strojevima i radnom opremom rukuju osposobljeni i ovlašteni radnici. Osigurati da sve zaštite za žljebove i druga zaštita strojeva i radne opreme bude na mjestu i u dobrom stanju. Postolja, blokovi, hidrauličke dizalice itd. moraju biti lako dostupni kao dodatni način održavanja podignute opreme u zraku. Korištenje posebnih zaštita za kotače, viličare ili druga sredstva za rukovanje velikim stražnjim kotačima traktora. Osigurati da je razdjelni klin nož kružne pile odgovarajuće postavljen i da se koriste sigurnosni gumbi ili prekidači. Održavati opremu za zavarivanje u dobrom stanju i koristiti odgovarajuću zaštitu za oči. Koristiti odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu kada god se koristi motorna pila. Provoditi redovne inspekcije i preglede strojeva i radne opreme

TRANSPORTNI I POKRETNI STROJEVI

 Osigurati da vozilima, viličarima ili teleskopskim operaterima rukuju osposobljeni i ovlašteni radnici s odgovarajućim dozvolama. Uvesti jednosmjerni sustav za prijevoz po dvorištu farme/imanja i urediti posebno područje za okretanje vozila (primjerice kamiona); odvajanje vozila od pješaka. Održavanje kočnica, održavanje i prilagodba ručnih kočnica i kočnica na prikolicama u skladu s preporukama proizvođača. Redovito provjeravanje i zamjena istrošenih prstenova i druge opreme za vuču. Osigurati da su sigurnosni pojasevi postavljeni i pričvršćeni ako postoji mogućnost prevrtanja strojeva. Osigurati sigurnosne ili zaštitne kabine u svim traktorima, i njihov redoviti pregled. Redovito pregledavati svaki dio opreme za podizanje tereta. Osigurati da su retrovizori na mjestu i u dobrom stanju. Osigurati da su na svim traktorima i vučnoj opremi postavljena svjetla i znakovi te da ih se održava čistima. Uvesti sigurnosni sustav rada u blizini dalekovoda. Staviti na raspolaganje karte s položajem i visinom dalekovoda na farmi/imanju.

VISINE

 Eliminirati zone s razlikama u visini ako je to moguće. Postaviti odgovarajuće ograde oko opasnih mjesta i održavati ih u dobrom stanju. Postaviti znakove upozorenja na odgovarajuća mjesta. Koristiti dobro održavane ljestve i dobro ih fiksirati – ne smiju se micati. Sigurno spremati ljestve izvan dohvata djece. Koristiti odgovarajuće zaštićene platforme za rad na visini, kada nisu dostupni viličari ili drugi strojevi za rukovanje materijalima

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

Koristiti podizne radne platforme, uređaje za branje trešanja ,toranjske skele ili slično (vreće sa žitaricama ili sanduci se ne bi nikad smjeli koristiti kao radna platforma).

Slagati bale i skidati iste logičnim redosljedom kako bi se dobila stabilna struktura.

PESTICIDI

Eliminirati potrebe za korištenje pesticida.

Koristiti proizvode koji predstavljaju najmanji rizik po zdravlje.

Brižljivo prati prskalice nakon korištenja daleko od izvora vode, djece i životinja.

Koristiti ispravnu osobnu zaštitnu opremu.

Skladištiti pesticide u odgovarajućem prostoru, sigurnom od neovlaštenog pristupa i jasno označenim znakom upozorenja.

DJECA

Djecu udaljiti od aktivnosti na farmi i radnog prometa.

Osigurati odgovarajuće ograđen prostor za igru.

Zaustaviti posao kada se u radnom prostoru pojave djeca i udaljiti ih.

Postaviti znakove upozorenja na opasnim mjestima i objasniti njihova značenja djeci.

Govoriti djeci o opasnostima kojih bi se trebala čuvati te o mjestima na koja ne smiju ići.

Obavijestiti i educirati mlade koji rade i nadzirati ih.

ŽIVOTINJE

Redovito hraniti životinje.

Osigurati odgovarajuće ograde i njihovo održavanje u dobrom stanju.

Postaviti znakove upozorenja na odgovarajuća mjesta.

Pružiti odgovarajuća sredstva za rad, voditi životinje pravilno te osigurati njihovo pravilno držanje.

Pružiti odgovarajuća sredstva za prijevoz životinja i njihovo održavanje u dobrom stanju.

BIOLOŠKE OPASNOSTI

Eliminirati izvore opasnih bioloških tvari.

Držati izvore bioloških opasnosti daleko od ljudi.

Postaviti odgovarajuće ograde oko opasnih mjesta i održavati iste.

Postaviti znakova upozorenja na odgovarajuća mjesta.

Koristiti mjera dezinfekcije.

Cijepiti radnike.

Pružiti mjere radne higijene.

Koristiti odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu.

Osigurati redovito praćenje zdravstvenog stanja.

SKLADIŠTENJE TEKUĆINA

Osigurati odgovarajuće ograde oko skladišnih prostora, njihovo održavanje u dobrom stanju.

Osigurati dobro stanje poklopaca podzemnih skladišta i cisterni.

Osigurati dobro stanje ograde na rampama.

Postaviti znakove upozorenja na odgovarajuća mjesta.

SUHE TVARI

Osigurati mjere koje sprečavaju pristup mjestima za skladištenje žitarica.

Postaviti znakove upozorenja na odgovarajuća mjesta.

Koristiti zvučne i svjetlosne signale za upozorenje prolaznika.

Odstraniti neovlaštene osobe s mjesta rada.

BIOLOŠKI PLIN

Eliminirati izvore biološkog plina.

Spriječiti ili eliminirati izvore paljenja.

Osigurati odgovarajuću ventilaciju za mjesta izložena riziku.

Osigurati odgovarajuće ograde oko opasnih mjesta te održavati iste u dobrom stanju.

Osigurati zaštitu od požara.

Postaviti znakove upozorenja na odgovarajuća mjesta.

Spriječiti rad pojedinaca na opasnim mjestima.

VREMENSKE PRILIKE

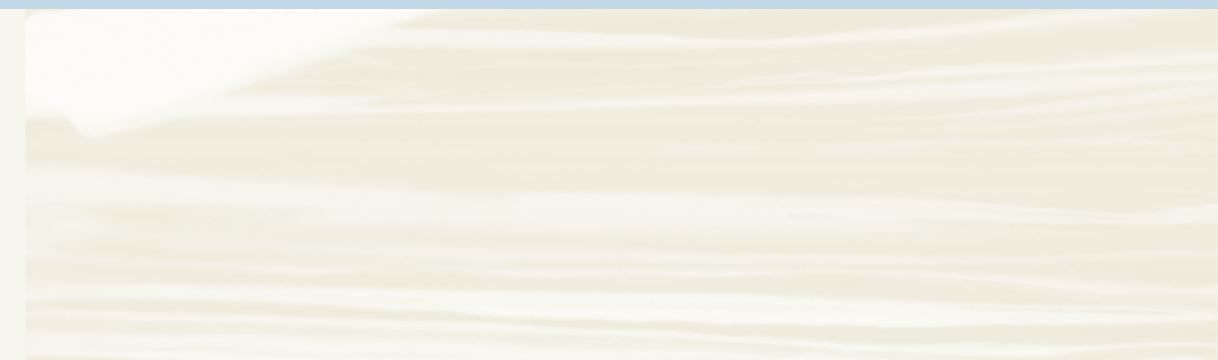
Prekinuti rad za lošeg vremena.

Osigurati sjenovita mjesta i mjesta s vodom od zagrijavanja i sušenja.

Ograničiti boravak u otvorenom prostoru.

Koristiti odgovarajuću zaštitnu odjeću.

DODAJTE VLASTITE BILJEŠKE ►

Kontrolna lista: mali površinski rudnici

Dio A: Postoji li opasnost na radnom mjestu?

DA – ako ste označili barem jedan odgovor u polju označenom s

Napominjemo da dolje navedena lista ne pokriva sve moguće slučajeve u kojima postoje opasnosti.

PITANJA	DA	NE
ODRONI		
Mogu li materijal, stijene itd., skliznuti s padina u površinskom rudniku?	☒	☐
Postoje li neoznačene i nečuvane jame?	☒	☐
Postoje li nalazišta, zidovi ili iskopi bez osiguranja?	☒	☐
Je li koja stijena obrađena tako da može dovesti do nadnosa bez potpore?	☒	☐
Provodi li se ručno vađenje minerala ili nanosa istovremeno na dva kopa u površinskom rudniku?	☒	☐
Događaju li se tijekom rada nagle promjene u stanju rudnika?	☒	☐
Jesu li kolni putovi do radnog mjesta u opasnosti, npr. od klizanja kamenja?	☒	☐
Je li prednji ili bočni zid visok preko 1,5 m i bez odgovarajućih potpornja?	☒	☐
VODA		
Ima li u površinskom rudniku opasnosti od vode?	☒	☐
Ima li spremnika vode u blizini iskopa, a da isti nisu povezani s aktivnostima površinskog rudnika?	☒	☐
Provjerava li se slobodna vodena površina barem jednom svakih 6 mjeseci?	☒	☐
Je li moguće da voda iz obližnje rijeke ili jezera pronade put do rudnika?	☒	☐
Jesu li označeni putovi za spašavanje?	☒	☐
Jesu li jarci zagušeni?	☒	☐
Može li u jednom danu pasti više kiše nego što je kapacitet pumpi u 36 sati?	☒	☐
Je li prtok vode iz iskopa veći nego što je kapacitet pumpi u 24 sata?	☒	☐
TRANSPORT		
Kreću li se radnici uzduž ili preko putanje pokretnih traka?	☒	☐
Je li nagib iskopa veći od 4°?	☒	☐
Može li se vagon ili utovarni stroj kretati iznad vozačke kabine?	☒	☐
Mogu li se radnici naći na putu vozilima?	☒	☐

PITANJA

EKSPLOZIVI I RUŠENJE

	DA	NE
Koriste li se eksplozivi?	☒	☐
Mogu li skladišni prostori gdje se drže eksplozivni materijali predstavljati opasnost za druge građevine unutar rudnika?	☒	☐
Ima li u području oko skladišnih prostora za eksplozivne materijale opasnosti koje bi mogle dovesti do eksplozije?	☒	☐
Događaju li se ne aktivirane eksplozije?	☒	☐
Može li se eksploziv umetnuti u zagušene rupe za rušenje?	☒	☐
Koriste li se alati koji mogu zaškriti pri punjenju rupa za rušenje?	☒	☐
Drže li se eksplozivi koji trenutno nisu u uporabi u blizini područja za rušenje?	☒	☐
Ima li neuspjeha u sustavu signalizacije prije rušenja?	☒	☐
Drže li se detonatori i eksplozivi zajedno ili se prevoze zajedno?	☒	☐
Odvija li se rad na području prema kojem se kreće prašina i isparenja od rušenja?	☒	☐

DODAJTE VLASTITE BILJEŠKE ►

Dio B: Primjeri preventivnih mjera koje se mogu koristiti radi smanjenja rizika

ODRONI

- Ograđivanje područja iskopa, terena za odlaganje, terena za otpad ili nestabilnog terena.
- Označavanje opasnih mjesta znacima upozorenja.
- Osiguranje odgovarajuće visine iskopa i nagiba tijekom rada u rudniku, ovisno o geološkim uvjetima i osobinama stijene.
- Primjena terasiranog sustava umjesto okomitog zida okna.
- Održavanje nagiba nesigurnog tla ili sitne stijene pod kutom (ne većim od 45°) koji osigurava stabilnost.
- Zaštita i označavanje gornjih i donjih rubova opasnih dijelova zida.
- Pod svaku cijenu spriječiti izvođenje radova na licu, zidu ili utoru na način koji može dovesti do nadvoja bez potpore ili podsjecanja.
- Zaštita zidova zaštitnim mrežama.
- Rušenje sa sigurnog mjesta.
- Ako je to moguće, rušenje od vrha radnog zida prema dolje.
- Korištenje odgovarajuće dužine i konstrukcije alata za rušenje.
- Stalno praćenje stanja prednjeg zida rudnika.
- Spremanje iskopa samo na određenim mjestima, više od 3 m udaljenim od radnog ruba.
- Kada se ne može izbjeći podsjecanje radnog zida, odgovarajuće postavljanje dovoljno snažne potpore (npr. čvrstih drvenih potpornja) kako bi se spriječilo urušavanje nadnosa.

VODA

- Odstranjivanje nepotrebnih rezervi vode (ako je moguće).
- Držanje sigurnosnih stupova za okolne vodene tokove.
- Redovite provjere odvodnog sustava rudnika.
- Određivanje (preko dispečera) načina za napuštanje radnog mjesta u slučaju vodene opasnosti.
- Koliko god je moguće, organizacija rada tako da voda istječe prirodno (npr. u niže napuštene slojeve).
- Provođenje vode niz padine do kolektora kako bi se zaštitili nagibi površinskih rudnika. Kad je potrebno, postavljanje pumpi kod takvih kolektora.

TRANSPORT

- Odabir i stvaranje sigurnih prolaza za ekipe iznad pokretnih traka.
- Opremanje pokretnih traka sigurnosnim sredstvima koja će spriječiti padanje iskopanog materijala.
- Zabrana ručnog prijevoza u kolicima u iskopima s nagibom većim od 4°.
- Uvođenje komunikacije i signalizacije za radnike na transportu.
- Određivanje u koji tip kabina treba zabraniti pristup radnicima tijekom utovara.
- Opremanje platformi za utovar ogradama koje će spriječiti prevrtanje kolica.
- Uvođenje obavezne inspekcije konopa i strojeva za prijevoz na početku svake smjene.

EKSPLOZIVI I RUŠENJE

- Korištenje nezapaljivih i vatrootpornih materijala te materijala koji ne iskri za skladištenje eksplozivnih materijala.
- Uzemljenje skladišta eksplozivnih materijala ako su od metala.
- Postavljanje ventilacijskih rupa u gornjim i donjim dijelovima građevine radi kontrole vlage i topline.
- Postavljanje odgovarajućih znakova upozorenja koji označavaju sadržaj skladišnog prostora.
- Postavljanje odgovarajućih sigurnosnih sredstava koja sprečavaju ulazak neovlaštenih osoba.
- Osiguranje da se detonatori ne drže u istom skladištu kao i drugi eksplozivi, osim ako ih se ne drži u odvojenom odjeljku.
- Osiguranje područja oko skladišnog prostora za eksplozivne materijale: ne smije biti smeća, grmlja, suhe trave ili drveća u rasponu od 10 m.
- Osiguranje da nema drugih zapaljivih materijala (npr. benzina; dizela) unutar raspona od 20 m od spremišta.
- Osiguranje da se ulaz u područje rušenja zabrani na 30 minuta nakon svakog rušenja.
- Provjeravanje neuspjelih eksplozija.
- Provjeravanje rupa za rušenje tako da nema prepreka koje bi trebalo raščistiti što se više može.
- Eksploziv se ne smije na silu gurati u rupe za rušenje.
- Stavljanje eksploziva u rupe za rušenje samo pomoću opreme koja ne iskri, kao što su štapovi od bambusa.
- Korištenje finog pijeska u malim papirnatim vrećicama ili «knedli» od gline kao tampona.
- Stavljanje neupotrijebljenih eksplozivnih materijala na zaštićeno mjesto nakon nabijanja čim je to moguće.

DODAJTE VLASTITE BILJEŠKE ►

DODAJTE VLASTITE BILJEŠKE ►

Gdje naći dodatne informacije

Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu

Gran Vía 33, 48009 Bilbao, Španjolska, tel.: +34 94 479 43 60, fax: +34 94 479 43 83

e-mail: information@osha.europa.eu

<http://hwi.osha.europa.eu>

